

Đức Tổng Giám Mục: Joe S. Vásquez
Đức Giám Mục Phụ Tá: Italo Dell'Oro, CRS

Lm. Gioan Viannê Nguyễn Ngọc Thụ
Đại Diện Đức Tổng Giám Mục
Chủ Tịch Cộng Đồng Công Giáo VN
281-495-8133

Hội Đồng Giáo Dân, TGP Galveston-Houston

Chủ Tịch: Ô. Phêrô Nguyễn Phương Kevin
GX Đức Kitô Ngôi Lời Nhập Thể
(832) 451-0591

Phó CT Nội Vụ: Ô. Phêrô Đình Đức Hiệp
GX. Đức Mẹ Lộ Đức - (346) 280-0791

Phó CT Ngoại Vụ: Ô. Giuse Ngô Quang Tuyền
GX Đức Mẹ La Vang - (713) 897-9222

Tổng Thư Ký: Ô. Phêrô Võ Tiến Đạt
GX Đức Kitô Ngôi Lời Nhập Thể - (281) 827-9571
Thành viên: CT HĐMV các giáo xứ và cộng đoàn

Thánh lễ cuối tuần

GX. CÁC THÁNH TỬ ĐẠO VIỆT NAM

TB: 6:00 pm - CN: 7:00; 9:00; 11:00 am; 6:00 pm

Lm. Gioan Trần Đình Khả
Lm. Giuse Phan Đình Lộc
Pt. Giuse Nguyễn Phẩm
Pt. Giuse Lê Văn Rõ

10610 Kingspoint Rd. - Houston, TX 77075
713-941-0521

GX. ĐỨC KITÔ NGÔI LỜI NHẬP THỂ

TB: 6:00 pm - CN: 7:00 am; 9:00 am; 11:00 am;
2:00 pm; 7:00 pm

Lm. Gioan Viannê Nguyễn Ngọc Thụ
Lm. Giuse Bùi Phương Tiến
Pt. Vincente Đoàn Hồng Phúc
Pt. Giuse Maria Phạm Harry Hưng
8503 S. Kirkwood Rd. - Houston, TX 77099
281-495-8133

GIÁO XỨ ĐỨC MẸ LA VANG

TB: 6:00 pm - CN: 7:30; 9:15; 11:00 am; 6:00 pm

Lm. Giuse Đình Văn Nghi, OP.
Lm. Giuse Trần Trung Liêm, OP.
Lm. Đaminh Nguyễn Trinh Quang, OP.
Pt. Micae Nguyễn Kim Khánh
12320 Old Foltin Rd. - Houston, TX 77086
281-999-1672

GIÁO XỨ ĐỨC MẸ LÔ ĐỨC

Thứ Bảy: 6:00 pm (Bilingual)
CN: 7:00am; 9:00am; 11:00am;
4:00pm (English); 6:00pm

Lm. Gioan Baotixita Nguyễn Minh Đức, OP.
Lm. Phêrô Phạm Duy Khánh, OP.
Lm. Vincente Nguyễn Hoàng, OP.
Pt. Giuse Đỗ Nguyên Chương
Pt. Gioan B. Đào Đình Ân
Pt. Vincent Nguyễn Tri Lý
6550 Fairbanks N. Houston, Houston, TX 77040
713-939-1906

CỘNG ĐOÀN THÁNH TÂM

Giáo Xứ Chánh Tòa Thánh Tâm
CN: 9:00 am

Lm. Trần Sơn Steven
1701 San Jacinto St. - Houston, TX 77002
713-659-1561 ext. 134

CỘNG ĐỒNG CÔNG GIÁO VIỆT NAM TỔNG GIÁO PHẬN GALVESTON-HOUSTON VIETNAMESE CATHOLICS OF THE ARCHDIOCESE OF GALVESTON-HOUSTON

DỪNG LẠC

8503 S. Kirkwood Rd. - Houston, Texas 77099 - Phone: 281-495-8133
www.cgvnhouston.org

Chúa Nhật XXIII Thường niên - Năm C, Ngày 07-09-2025

*** Kn 9: 13-18b; * Plm 9b-10, 12-17; * Tin Mừng Chúa Giêsu Kitô theo Thánh Luca 14: 25-33**

SUY NIỆM LỜI CHÚA - HÀNH TRÌNH CỦA NGƯỜI MÔN ĐỆ

Thánh Luca nói với chúng ta rằng “có rất đông người cùng đi đường với Chúa Giêsu”. Và, trong số rất đông người đó, Chúa kêu gọi những ai muốn làm môn đệ thì hãy theo Người, đồng thời Chúa cũng đưa ra những điều kiện cần có để theo Người. Như thế, môn đệ của Chúa Giêsu là những người được gọi tách ra khỏi đám đông dân chúng, tình nguyện chấp nhận những điều kiện khắt khe và những hệ lụy của ơn gọi làm Kitô hữu. Theo Chúa Giêsu, đó là hành trình của người môn đệ.

Theo từ điển Tiếng Việt, môn có nghĩa “cửa”; đệ có nghĩa là “em”, là “học trò”. Hai từ này (môn đệ) có nghĩa học trò của một người thầy. Học theo một vị thầy cũng có nghĩa bước vào một cửa, mà cửa chính là vị thầy đó. Theo nghĩa này, người theo Chúa Giêsu là người bước vào một cửa – cửa ấy là chính Chúa. Môn đệ của Chúa là người thụ giáo với Chúa và chuyên tâm thực hành những gì Người dạy.

Theo Chúa là tách ra khỏi đám đông. Việc tách khỏi đám đông nói lên sự chọn lựa dứt khoát để không còn sống và suy nghĩ như người đời. Đòi hỏi của Chúa có khi làm cho ta tưởng chừng như đi ngược với những liên hệ tình cảm đời thường. Những điều được liệt kê trong lời Chúa nói cho thấy người môn đệ phải từ bỏ tất cả, chẳng giữ lại gì cho mình từ của cải vật chất cho đến những tình cảm thân thiết. Khi nêu ra những điều kiện đó, Đức Giêsu nhắc tới thập giá, như sự từ bỏ triệt để nhất. Chính Người đã dùng thập giá để chứng minh sự từ bỏ hoàn toàn vì vâng phục Chúa Cha. Từ bỏ chính mình, đó là một nét đặc biệt của người người môn đệ. Thiếu sự từ bỏ chính mình, chúng ta vẫn chưa thuộc về Đức Giêsu cách trọn vẹn mà chỉ trên danh nghĩa. Đáng đáng kính, Đức Hồng Y Phanxicô Xaviê Nguyễn Văn Thuận đã viết: “Bỏ tất cả mà chưa bỏ mình thì con chưa bỏ gì cả, vì chính mình con sẽ dần dần quơ góp lại những gì con đã bỏ trước” (Đường Hy vọng, số 3). Tự nguyện vác thập giá đời mình để theo Chúa không phải là một khẩu hiệu được hô vang, nhưng là những thực hành cụ thể trong mọi tương quan hằng ngày. Vác thập giá trong cách âm thầm khiêm tốn chứ không ồn ào tô vẽ lấy tiếng khen. Xin trích dẫn một ý tưởng nữa cũng của Đức Hồng Y Phanxicô Xaviê: “Trong một cuộc hành hương long trọng, nghìn vạn người tham gia, ai cũng muốn vác thánh giá đi tiên phong. Nhưng trong cuộc hành hương của mỗi ngày, mấy ai sẵn lòng vác thánh giá của mình? Anh hùng thỉnh thoảng khó lắm” (ĐHV, số 171). Vâng, chúng ta sẵn sàng vác thánh giá trong cuộc rước, nhưng không mấy sẵn sàng vác thánh giá trong cuộc đời.

Theo Chúa là chấp nhận lối sống theo sự khôn ngoan của Thiên Chúa. Sự khôn ngoan của Thiên Chúa không giống như sự khôn ngoan của con người, bởi lẽ con người đánh giá theo những gì họ ghi nhận bề ngoài. Tác giả sách Khôn ngoan đã suy tư về sự cao siêu của thánh ý Thiên Chúa, vượt xa trí hiểu của con người, đồng thời mời gọi chúng ta hãy cầu xin cho được đức khôn ngoan để nhìn nhận và đánh giá sự việc theo cái nhìn của Chúa, chứ không theo suy nghĩ thiên cận của chúng ta (Bài đọc I). Chúa Giêsu đã dùng hình ảnh một người dự tính xây tháp và một vị vua sắp giao chiến để nói với chúng ta hãy khôn ngoan cân nhắc kỹ lưỡng trong việc

CÔNG ĐOÀN HOLY ROSARY

CN: 3:15; 6:30

Lm. Anthony Trần Ngọc Hùng, OP
3617 Milam St. - Houston, TX 77002
713-518-2319

CÔNG ĐOÀN ST. CHRISTOPHER

CN: 4:30

Lm. Giuse Lê Thu
8150 Park Place - Houston, TX 77017
713-645-6614

CD. ST. JUSTIN TỬ ĐẠO

CN: 12:00

Lm. Nguyễn J. Phong
Pt. Son (Sean) Nguyễn
13350 Ashford Point Dr. Houston, TX 77082
281-556-5116

Giáo xứ Mỹ

có thánh lễ Việt ngữ cuối tuần

TB: 8:00 pm

St. Elizabeth Ann Seton
6646 Addicks Satsuma Rd. Houston, TX 77084
281-463-7878

TB: 7:00 pm

St. Francis de Sales
8200 Roos Rd. Houston, TX 77036
713-774-7475

LIÊN ĐOÀN THIẾU NHI THÁNH THÊ

Tổng Tuyên Ủy: Lm. Trần Sơn Steven
Trưởng Phêrô Võ Khanh Tony (GX/CTTĐVN)
832-455-5961

LIÊN HỘI CÁC BÀ ME CÔNG GIÁO

Tổng Linh Hướng: Lm. Giuse Bùi Phương Tiến
Bà Nguyễn Thi Anna (GX/Đ. Kitô NLNT)
713-517-1621

LIÊN ĐOÀN LIÊN MINH THÁNH TÂM

Tổng Linh Hướng: Lm. Nguyễn J. Phong
Ông Nguyễn Thanh Xuân
832-260-5016

LIÊN ĐOÀN TỔNG ĐỒ FATIMA

Tổng Linh Hướng: Lm. Anthony Trần Ngọc Hùng
713-518-2319
Ông Nguyễn Quang Hưng (GX Ngòi Lòi)
713-894-7411

ĐẠO BINH ĐỨC ME (LEGIO MARIE)

Tổng Linh Giám Curia:
Lm. Phêrô Phạm Duy Khánh, OP.
Trưởng Curia Giuse Nguyễn Ngọc Thiên
832-433-2198

PHONG TRÁO CURSILLO

Tổng Linh Hướng:
Lm. Anthony Phạm Hữu Tâm, ICM.
Trưởng Lãnh Đạo: Maria Nguyễn Thu Trang
713-303-7982

LH. ĐOÀN ĐỘNG BA ĐÀ MINH

Tổng Linh Hướng:
Lm. Đa Minh Nguyễn Trinh Quang, OP
Ông Cao Văn Thuận (Giáo Xứ Lộ Đức)
281-859-8268

TUYÊN ỦY NHÀ THƯƠNG

Lm. Anthony Trần Ngọc Hùng
713-757-1000 ext. 1624

PHÁT THANH TIN YÊU

Tuyên Ủy: Lm. Gioan Trần Đình Khả
10610 Kingspoint Rd.
Houston, TX 77075
713-941-0521

Văn Phòng Ôn Gọi Linh Mục và Tu Sĩ
713-652-8239

Đại Chung Viện St. Mary
713-686-4345

chọn lựa cho mình một lý tưởng sống. Việc xây dựng và giao chiến là những sự kiện rất quan trọng không thể coi thường. Thiếu cẩn trọng sẽ dẫn tới sự thất bại và có thể mất mạng sống. Nhờ sự khôn ngoan của Thiên Chúa mà chúng ta được trang bị sức mạnh cần thiết trong cuộc sống hằng ngày, khi xung quanh ta có biết bao khuynh hướng khác nhau đang giằng co lôi kéo con người. Có thể đó là một triết thuyết vô thần làm cho chúng ta bỏ Chúa, hay một người đồng nghiệp có lối sống vụ lợi ích kỷ, hoặc một thành viên trong gia đình có quan điểm sống trái với giáo huấn của Tin Mừng. Sống khôn ngoan theo lời Chúa dạy, chính là sự chọn lựa và quyết định cho mọi hành vi của mình.

Môn đệ là người sống quảng đại bao dung. Ô-nê-ximô là một người đầy tớ của ông Philêmon. Anh đã đại dật trốn cắp tài sản của chủ. Thánh Phaolô đã tiếp đón chàng thanh niên này và cho anh nhập Đạo, đồng thời muốn gửi lại cho ông Philêmon và mời ông đón nhận “không phải như một người nô lệ, mà là một người anh em rất thân mến”, thậm chí còn “đón nhận nó như đón nhận chính tôi”. Chỉ có người môn đệ đích thực của Chúa mới có thể thực hiện nghĩa cử này. Môn đệ là người từ bỏ tất những gì thuộc về mình cả nhưng lại sẵn lòng đón nhận tất cả mọi người như anh chị em thân thiết.

Trở lại với khái niệm “môn đệ” được quảng diễn trên đây, người Kitô hữu được mời bước qua cửa là chính Chúa Giêsu. “Tôi là cửa, ai qua tôi mà vào thì sẽ được cứu” (Ga 10, 9). Bước qua cửa Giêsu là một chuỗi những cố gắng nỗ lực để lắng nghe và thực thi lời Người. Người môn sinh chỉ có thể trưởng thành và được giáo huấn khi đón nhận những gì thầy mình dạy và làm gương. Vâng, Chúa Giêsu đã nêu gương cho chúng ta bằng chính cuộc sống của Người, nhất là bằng Thập Giá. Người đang mời gọi ta hãy vác thập giá cuộc đời mà đi theo Người. Thập giá sẽ nở hoa nếu chúng ta vác đi trong tâm tình yêu mến và phó thác.

+TGM Giuse Vũ Văn Thiên

TỪ BỎ LÀ QUY LUẬT SINH TỒN

Phấn đấu để tăng thêm thu nhập, để vợ vét thật nhiều, để có thêm địa vị, công danh... là những quan tâm hàng đầu của nhiều người trong xã hội.

Thế mà qua Tin Mừng hôm nay, Chúa Giêsu mời gọi những ai theo Ngài, thay vì tìm mọi cách thu vào như bao người khác, thì hãy bỏ ra, hãy từ bỏ những gì mình có để dần thân phục vụ. Ngài dạy: “Ai theo tôi mà không dứt bỏ cha mẹ, vợ con, anh em, chị em, và cả mạng sống mình nữa, thì không thể làm môn đệ tôi được. Ai không vác thập giá mình mà đi theo tôi, thì không thể làm môn đệ tôi được” (Lc 14, 26-27).

Lời Chúa xem ra ngược đời, rất khó chấp nhận.

Nhưng thử hỏi: Sự từ bỏ như Chúa Giêsu mời gọi có mang lại lợi ích gì không?

Mùa thu về, cây trụi lá; mùa xuân đến, cây đơm lộc xanh tươi. Cây cối cần phải từ bỏ lá già, lá cũ để khoác lá mới; nhờ thế, cây được lớn lên. —>

Ban Điều Hành Bản Tin Dừng Lạc

Ô. Nguyễn Văn Mẫu	713-231-6242 - mauvnguyen@yahoo.com
Ô. Nguyễn Đức Chính	713-269-0554 - chinhandhuong@gmail.com
Ô. Nguyễn Văn Thắng	832-661-3076 - thangnguyen031464@gmail.com
Ch. Hiền Lê	281-495-8133 - dunglacad@gmail.com

Muốn nhận Bản Tin Dừng Lạc qua email xin gửi điện thư yêu cầu về:
mauvnguyen@yahoo.com

Chương Trình Phát Thanh Tin Yêu: Saigon-Houston lần sóng 900 AM
từ 4:00 đến 4:45 chiều Chúa Nhật

Phụ Trách

AC. Trần Tú - Mai Dung	281-467-5223 - Traneight1117@sbcglobal.net
A. Đỗ Minh Tân	281-736-7970 - tanm1000@gmail.com
AC. Nguyễn Lương - Anna Phương	832-816-3402 - lnguyen999@yahoo.com

MUC VỤ GIỚI TRẺ

Lm. Nguyễn Cao Trường Sơn
832-788-1636

MUC VỤ GIA ĐÌNH

Lm. GioaKim Nguyễn Duy Lộc
832-867-5741

ỦY BAN PHỤNG VỤ

Lm. Gioan Nguyễn M. Hùng
832-425-5116

ỦY BAN THÁNH NHẠC

Lm. Giuse Phan Đình Lộc
(281) 414-8334

ỦY BAN GIÁO LÝ

Lm. Đình Minh Tiên, OP
713-732-0132

ỦY BAN BÁC ÁI XÃ HỘI - LIÊN TÔN

Lm. Anthony Phạm Hữu Tâm, ICM
281-575-7246

Lm. Anthony Trần Ngọc Hùng, OP
713-529-4854

DÒNG CHÚA CỨU THỂ

3417 W. Little York Road
Houston, TX 77091
713-681-5144

DÒNG NỮ ĐA MINH

5250 Gasmer Drive
Houston, Texas 77035
713-723-8250

DÒNG NỮ ĐA MINH Gò Vấp

14639 Bellaire Blvd.
Houston, Texas 77083
346-592-7504

TU VIỆN THÁNH ĐA MINH

12505 Ann Louise Rd.
Houston, TX 77086
(huytrinh <domhuy616@yahoo.com>)

DÒNG NỮ LA SAN

14562 Cypress N. Houston
Cypress, TX 77429
281-894-7756

DÒNG MẸN THÁNH GIÁ

8138 Lynn St.
Houston, TX 77017
346-571-5116

DÒNG CHÚA THÁNH THÂN

4410 Yoakum Blvd.
Houston, TX 77006
713-529-0405

TU HỘI TÂN HIẾN

20303 Kermier Road
Waller, TX 77484-8743
832-923-7784

TU HỘI GIA ĐÌNH

ME MARIA THẨM VIÊN

11663 Quinn Ridge Way
Houston, TX 77038
713-518-2977

Website

Cộng Đồng Công Giáo VN - Houston
www.cgvnhouston.org
Phụ Trách: Pt. Giuse Trần Văn Nhật
nth@nguoinhau.org
713-870-8955

Cây nho phải chịu cắt bỏ nhiều cành nhánh tốt tươi, mới có thể nảy ra nhiều chồi lộc non và sinh hoa kết trái. Loài rắn cũng phải từ bỏ bộ da cũ để thay da mới; cỏ vậy rắn mới trưởng thành. Loài tôm cũng phải lột vỏ nhiều lần theo đà tăng trưởng để lớn lên... Nói chung, từ bỏ là quy luật sinh tồn, là điều kiện tối cần để cho muôn vật muôn loài được sống còn và tăng trưởng.

Con người là một sinh vật như bao nhiêu loài vật khác, nên muốn tăng trưởng và tồn tại, con người cũng không thoát ra ngoài quy luật đó.

Hằng ngày cơ thể ta loại bỏ hàng tỉ tế bào cũ để thay vào đó những tế bào mới, nhờ đó cơ thể được lớn lên và mạnh khoẻ. Nếu các tế bào cũ không chịu chết đi để nhường chỗ cho những tế bào mới, thì khối u sẽ xuất hiện và có nguy cơ dẫn đến ung thư và cái chết đau thương!

Trong mọi lãnh vực, muốn đạt tới những thành công tốt đẹp thì người ta cần phải từ bỏ không ngừng: Người lao động phải đổ nhiều mồ hôi, phải bỏ ra nhiều công sức, trí tuệ mới kiếm đủ tiền cấp dưỡng cho bản thân và gia đình. Người lính chiến phải chấp nhận hy sinh thân mình mới bảo vệ được quê hương. Học sinh phải từ bỏ nhiều giờ vui chơi giải trí, giảm bớt giờ ngủ nghỉ để miệt mài đèn sách thì mới có cơ may bước vào đại học. Các nhà khoa học phải bỏ ra nhiều năm nghiên cứu kiên trì mới có cơ may phát minh và sáng chế...

Muốn làm ăn lên, phải đầu tư bỏ vốn; muốn thu vào, phải phát ra. Ai không phát ra, không từ bỏ, thì không thể thu vào được điều gì đáng giá. Đó là quy luật của cuộc đời.

Hôm nay, Chúa Giêsu kêu mời chúng ta từ bỏ những gì?

Hiện nay, Chúa Giêsu chưa kêu mời số đông trong chúng ta từ bỏ cha mẹ, vợ con, họ hàng vì Chúa và vì Nước Trời đâu, Ngài chỉ mời chúng ta từ bỏ những điều nhỏ nhỏ trước.

Khi có người đau yếu, Chúa mời chúng ta từ bỏ công ăn việc làm để viếng thăm, chăm sóc, chúng ta có đáp ứng không?

Khi có người lâm cơn túng thiếu, hoạn nạn, Chúa kêu mời chúng ta hãy chia sẻ tiền bạc và hy sinh thời giờ, công sức để cứu giúp, chúng ta có chấp nhận không?

Khi có người làm buồn lòng ta, làm tổn thương tự ái của ta, Chúa kêu mời chúng ta từ bỏ oán hận để cảm thông tha thứ, chúng ta có sẵn sàng không?

Thông thường hơn, mỗi tối, Chúa mời chúng ta từ bỏ giờ xem phim hay nghe ca nhạc trên các kênh truyền hình để dành ra mười phút đọc kinh gia đình thờ phượng tạ ơn Chúa, chúng ta có từ bỏ được không?

Nếu chúng ta chưa từ bỏ mình để thực hành những điều tương tự như trên, chúng ta không xứng đáng là môn đệ Chúa.

Lạy Chúa Giêsu,

Chúa phán rằng: “Ai nâng niu mạng sống mình thì sẽ mất, còn ai liều mất mạng sống mình vì Thầy, thì sẽ giữ được mạng sống” (Mt 10, 39).

Xin cho chúng con chấp nhận hy sinh thời giờ, tiền của, công sức, khả năng... Chúa ban để cứu giúp người hoạn nạn, cứu chữa người đau yếu, đem lại an vui và hạnh phúc cho những người đang sống chung quanh, nhờ đó, chúng con được Chúa nhìn nhận là người môn đệ chính danh của Chúa.

Lm. Inhaxiô Trần Ngà

SỨC MẠNH CỦA CẦU NGUYỆN

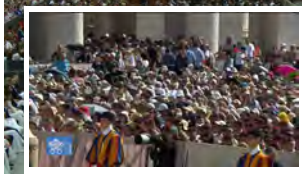
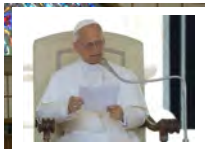
Đã bao nhiêu lần bạn nghe nói rằng cầu nguyện chẳng có tác dụng gì? Người ta thường chế nhạo vì khi điều bất hạnh xảy ra, cách duy nhất chúng ta thường làm đó là cầu nguyện. Thực tế cho thấy rằng, nhiều khi chúng ta chẳng thể thay đổi tình hình, chẳng hạn như: chúng ta chẳng thể chữa khỏi ung thư, chẳng thể cho kẻ chết sống lại, và cũng chẳng thể ngăn ngừa tác hại của một trận hỏa hoạn, lũ lụt, ...

Nhưng rõ ràng là, dù chạm đến sự giới hạn cuối cùng đó, chúng ta vẫn có thể thưa chuyện với Chúa, nài xin lòng thương xót, sự phù trợ, giúp giảm bớt phần nào đau khổ mà con cái Ngài đang phải chịu đựng.

Trích dẫn lời của Thánh Gioan Damascene, Sách Giáo lý Công Giáo dạy rằng: “*Cầu nguyện là nâng tâm hồn lên cùng Thiên Chúa hay*”

Đọc tiếp trang 13 —>

Tiếp Kiến chung 27/8/2025

- ĐTC Lê XIV: Tình yêu Kitô Giáo không phải là trốn tránh mà là quyết định

Trong bài giáo lý tại buổi Tiếp Kiến chung sáng thứ Tư ngày 27/8/2025, Đức Thánh Cha đã suy tư về giây phút Chúa Giêsu bị bắt trong Vườn Cây Dầu. Tin Mừng Thánh Gioan không trình bày với chúng ta một Chúa Giêsu sợ hãi hay ăn trốn. Trái lại, Tin Mừng cho thấy một con người thanh thản, tự nguyện hiến thân, qua đó thể hiện tình yêu cao cả nhất. Bằng cách này, Người mặc khải bản chất của niềm hy vọng đích thực: xác tín vững chắc rằng Thiên Chúa luôn yêu thương chúng ta dù giữa đau khổ thử thách.

Đức Thánh Cha nói rằng cách Chúa Giêsu hành động tự do trước cái chết dạy chúng ta đừng sợ đau khổ, nhưng hãy kiên trì tin tưởng vào sự quan phòng của Thiên Chúa. Ngài mong ước cuộc sống của các tín hữu luôn được in dấu bởi niềm hy vọng này, được nảy sinh từ sự hiểu biết rằng nếu chúng ta phó thác cho thánh ý Chúa và tự do hiến dâng cuộc đời mình vì tình yêu thương tha nhân, thì ân sủng của Chúa Cha sẽ nâng đỡ chúng ta trong mọi thử thách và giúp chúng ta sinh nhiều hoa trái cho ơn cứu độ của anh chị em mình.

Tin Mừng Thánh Gioan (18, 4-9):

Đức Giêsu biết mọi việc sắp xảy đến cho mình, nên tiến ra và hỏi: “Các anh tìm ai?” Họ đáp: “Tìm Giêsu Nadarét”. Người nói: “Chính tôi đây”. Giữa, kẻ nộp Người, cũng đứng chung với họ. Khi Người vừa nói: “Chính tôi đây”, thì họ lùi lại và ngã xuống đất. Người lại hỏi một lần nữa: “Các anh tìm ai?” Họ đáp: “Tìm Giêsu Nadarét”. Đức Giêsu nói: “Tôi đã bảo các anh là chính tôi đây. Vậy, nếu các anh tìm bắt tôi, thì hãy để cho những người này đi”. Thế là ứng nghiệm lời Đức Giêsu đã nói: “Những người Cha đã ban cho con, con không để mất một ai”.

Bài giáo lý của Đức Thánh Cha.
Ngay cả trong giờ phút tâm tột nhất, một người vẫn có thể tự do để yêu thương cho đến cùng.

Anh chị em thân mến,
Hôm nay, chúng ta suy tư về một cảnh mở đầu cuộc Thương Khó của Chúa Giêsu: giây phút Người bị bắt trong vườn Cây Dầu. Thánh Sử Gioan không trình bày cho chúng ta thấy một Chúa Giêsu sợ hãi, chạy trốn hay ăn nấp. Trái lại, cho thấy một con người tự do, tiến lên phía trước và cất tiếng nói, đối diện trực diện với giờ phút mà ánh sáng của tình yêu lớn lao nhất có thể tỏ hiện.

Chúa Giêsu biết mọi việc sắp xảy

đến cho mình, nên tiến ra và hỏi: “Các anh tìm ai?” (Ga 18, 4). Chúa Giêsu biết. Tuy nhiên, Người quyết định không lùi bước. Người tự nộp mình. Không phải vì yếu đuối, nhưng vì tình yêu. Một tình yêu trọn vẹn, trưởng thành, không sợ bị từ khước. Chúa Giêsu không bị bắt; Người để cho mình bị bắt. Người không phải là nạn nhân của một vụ bắt bớ, nhưng là Đấng trao tặng một món quà. Trong cử chỉ này, Người hiến thân cho một niềm hy vọng cứu độ cho nhân loại chúng ta: đó là biết rằng ngay cả trong giờ phút tâm tột nhất, một người vẫn có thể tự do để yêu thương cho đến cùng.

Niềm hy vọng Kitô Giáo không phải là sự trốn chạy, nhưng là một quyết định.

Khi Chúa Giêsu đáp: “Chính Ta đây”, binh lính liền lùi lại và ngã xuống đất. Đây là một chi tiết đầy màu nhiệm, bởi vì diễn ngữ này, trong mặc khải Kinh Thánh, gọi lại chính Danh của Thiên Chúa: “Ta là”. Chúa Giêsu mặc khải rằng sự hiện diện của Thiên Chúa được biểu lộ chính nơi nhân loại đang trải nghiệm sự bất công, sợ hãi, cô đơn. Chính ở đó, ánh sáng thật đã tỏa rạng rồi, không sợ bị bóng tối lấn át.

Giữa đêm tối, khi mọi sự dường như sụp đổ, Chúa Giêsu cho thấy rằng niềm hy vọng Kitô Giáo không phải là sự trốn chạy, nhưng là một quyết định. Thái độ ấy là kết quả của việc cầu nguyện sâu xa, không xin Thiên Chúa cho tránh khỏi đau khổ, nhưng xin ơn bền vững trong tình yêu, ý thức rằng cuộc sống được hiến dâng cách tự nguyện vì tình yêu thì không ai có thể lấy đi được.

Niềm hy vọng đích thực: không tìm cách tránh né đau khổ, nhưng tin rằng giữa đau khổ bất công nhất cũng ẩn chứa mầm sống mới.

“Nếu các người tìm bắt Ta, thì hãy để cho những người này đi” (Ga 18, 8). Trong giây phút bị bắt, Chúa

Giêsu không lo cứu chính mình: Người chỉ muốn các bạn hữu của mình được tự do ra đi. Điều đó cho thấy hy lễ của Người là một hành vi tình yêu đích thực. Chúa Giêsu để cho mình bị lính gác bắt và giam tù để các môn đệ của Người được tự do.

Chúa Giêsu đã sống từng ngày của cuộc đời như một sự chuẩn bị cho giờ phút bị thẩm và cao cả này. Vì thế, khi giờ ấy đến, Người mạnh mẽ, không tìm đường trốn thoát. Trái tim Người biết rõ rằng mất sự sống vì tình yêu không phải là thất bại, nhưng mang một sự phong nhiêu mẫu nhiệm. Như hạt lúa gieo vào lòng đất, không còn đơn độc, nhưng chết đi và sinh nhiều hoa trái.

Chúa Giêsu cũng cảm thấy xao xuyên trước một con đường dường như chỉ dẫn đến cái chết và sự kết thúc. Nhưng Người vẫn xác tín rằng chỉ một đời sống hy sinh vì tình yêu, sau cùng, mới tìm lại được chính nó. Đây chính là niềm hy vọng đích thực: không phải tìm cách tránh né đau khổ, nhưng tin rằng ngay giữa những đau khổ bất công nhất cũng ẩn chứa mầm sống mới.

Còn chúng ta thì sao? Biết bao lần chúng ta cố giữ lấy mạng sống mình, những dự tính của mình, những sự an toàn của mình, mà không nhận ra rằng khi làm như thế chúng ta cảm thấy cô đơn. Lô-gích của Tin Mừng thì khác: chỉ có điều gì được hiến dâng mới trở sinh, chỉ tình yêu trở nên vô vị lợi mới có thể khơi lại niềm tin tưởng ngay cả ở nơi tất cả dường như đã mất hết.

Tội lỗi và những do dự của chúng ta không ngăn cản được Thiên Chúa tha thứ

Tin Mừng Máccô còn kể lại câu chuyện một chàng thanh niên, khi Chúa Giêsu bị bắt, đã mình trần bỏ chạy (Mc 14, 51). Đó là một hình ảnh bí ẩn nhưng giàu sức đánh động. Chúng ta cũng như thế, khi nỗ lực

Đọc tiếp trang 10 —>

Tước hiệu Đức Giê-su Ki-tô

**ĐỨC GIÊ-SU KI-TÔ
- ĐƯỜNG CỨU ĐỘ**

Tác giả:
Gm. Phê-rô Nguyễn Văn Viên

Gm. Phê-rô Nguyễn Văn Viên

(Tiếp theo BTDL/CN 22TN)

2. CỨU ĐỘ TRONG CỰU ƯỚC.

2.1 Cứu Độ Trong Lịch Sử Dân Do Thái.

Lịch sử cứu độ (salvation history) và lịch sử thế tục (secular history) không phải là hai chiều kích lịch sử tách biệt nhau nhưng luôn đan xen và gắn bó mật thiết với nhau đến mức con người khó có thể tách bạch rạch ròi ranh giới giữa chúng. Bởi lẽ, lịch sử cứu độ không diễn ra ở ‘môi trường nào đó’ mà diễn ra ngay trong dòng chảy của lịch sử thế tục. Theo nhân quan Kitô Giáo, ơn cứu độ của Thiên Chúa hiện diện và hoạt động cách cụ thể nơi môi trường truyền thống, văn hóa và xã hội loài người. Lịch sử cứu độ nối kết với lịch sử của con người trên bình diện cá nhân lẫn trong các hình thức cộng đoàn, đồng thời gắn kết với muôn vật muôn loài. Nói cách khác, toàn thể thế giới thụ tạo đều bị tổn thương vì tội lỗi và vì thế đều cần đến ơn cứu độ và giải thoát của Thiên Chúa.

Sách Sáng Thế cho chúng ta biết rằng, nhờ Giuse, người con trai thứ mười một của Giacóp, bị các anh mình bán sang Ai Cập, mà hậu duệ của Giacóp được thoát khỏi cảnh thiếu thốn (St 45, 3-8). Chính Giuse nói với các anh mình: “*Thiên Chúa đã gửi tôi đi trước anh em, để giữ cho anh em một số người sống sót trong xứ, và để cứu sống anh em, nhằm thực hiện cuộc giải thoát vĩ đại*” (St 45, 7). Sự quan phòng của Thiên Chúa được thực hiện nơi chính Giuse, một đứa trẻ tưởng như yếu đuối và bị loại bỏ nhưng lại được chọn để trở nên khí cụ cứu độ. Quả thực, Thiên Chúa không bao giờ muốn sự dữ xảy ra cho con cái loài người. Tuy nhiên, nhiều khi Người cho phép sự dữ xảy ra, như là hậu quả của tội lỗi và sự tự do ngang bướng của con người, và Người có thể rút ra sự lành từ sự dữ. Chính Giuse

nói với các anh mình: “*Các anh đã định làm điều ác cho tôi, nhưng Thiên Chúa lại định cho nó thành điều tốt, để thực hiện điều xảy ra hôm nay, là cứu sống một dân đông đảo*” (St 50, 20).

Đối với dân Do Thái, sau bốn trăm ba mươi năm trong cảnh lưu đày, lời hứa cứu độ của Thiên Chúa dành cho họ trở thành hiện thực, khi Người kêu gọi Môsê giải thoát họ khỏi ách nô lệ Ai Cập. Tại bụi gai bốc cháy, Thiên Chúa mặc khải Người là ‘Thiên Chúa của Apraham, Thiên Chúa của Ixaác, Thiên Chúa của Giacóp’, đồng thời Người phán với Môsê: “*Ta xuống giải thoát chúng khỏi tay người Ai Cập, và đưa chúng từ đất ấy lên một miền đất tốt tươi, rộng lớn, miền đất tràn trề sữa và mật, xir sở của người Canaan, Khét, Emôri, Porítidi, Khivi và Giovút*” (Xh 3, 8). Không chỉ cho dân Do Thái thoát khỏi ách nô lệ Ai Cập, Thiên Chúa còn nuôi dưỡng, dẫn dắt và giáo huấn họ suốt bốn mươi năm nơi hoang địa, chuẩn bị cho họ tiến vào và chiếm hữu Đất Hứa, như là dấu chỉ và bảo chứng của ơn cứu độ toàn diện.

Lịch sử dân Do Thái in đậm dấu ấn tình thương của Thiên Chúa qua các biến cố. Hành trình sa mạc suốt bốn mươi năm vừa là hành trình lịch sử vừa là hành trình đức tin của dân Do Thái. Biến cố ‘Thiên Chúa cứu độ’ dân Do Thái khỏi ách nô lệ Ai Cập là hình ảnh tiên trưng (typology) của việc ‘Thiên Chúa cứu độ’ mọi người trong gia đình nhân loại thoát ách nô lệ tội lỗi và cái chết. Nhờ Môsê, Thiên Chúa thực thi ý của Người là đưa dân Do Thái về với Đất Hứa là miền Canaan; nhờ Đức Giêsu, Thiên Chúa thực thi ý của Người là đưa mọi người trong gia đình nhân loại về với Đất Hứa là Nước Thiên Chúa. Như vậy, dân Do Thái là hình bóng của Dân Thiên Chúa; Môsê là hình bóng của Đức Giêsu; Đất Hứa là hình bóng của Nước Thiên Chúa; dân Do Thái thoát khỏi ách nô lệ Ai Cập là hình bóng của Dân Thiên Chúa thời Tân Ước

thoát khỏi ách nô lệ tội lỗi và cái chết.

Sau thời Môsê và Aharon, khi trở về Đất Hứa, các thủ lãnh tiếp tục đảm nhận vai trò cộng tác với sự quan phòng của Thiên Chúa đối với dân Do Thái. Sách Thủ Lãnh tóm lược như sau: “*Bây giờ Đức Chúa cho xuất hiện các thủ lãnh để giải thoát họ khỏi tay những kẻ cướp phá họ*” (Tl 2, 16). Sự hiện diện của các thủ lãnh đem lại chiến thắng: “*Khi Đức Chúa cho xuất hiện các thủ lãnh để giúp họ, thì Đức Chúa ở với vị thủ lãnh và Người cứu họ khỏi tay quân thù bao lâu vị thủ lãnh còn sống, vì Đức Chúa động lòng trắc ẩn trước những tiếng than khóc của họ, khi họ bị đàn áp và ức hiếp*” (Tl 2, 18). Nhờ Đức Chúa, Ghítôn giải cứu dân khỏi quân Madián: “*Bây giờ Đức Chúa quay lại nhìn ông và nói: Hãy mạnh bạo lên đường cứu Ítraen khỏi tay quân Madián. Không phải chính Ta sai người sao?*” (Tl 6, 14). Thiên Sứ của Đức Chúa loan tin cho vợ của Monôac, mẹ của Sasôn: “*Vì này bà sẽ có thai và sinh một con trai. Dao cạo sẽ không được lướt trên đầu nó, vì con trẻ sẽ là một nadia của Thiên Chúa từ lòng mẹ. Chính nó sẽ bắt đầu cứu Ítraen khỏi tay người Philitinh*” (Tl 13, 5). Vào thời Samuen, vị thủ lãnh cuối cùng và cũng là vị ngôn sứ, dân Do Thái nói với ông: “*Xin ông chớ ngừng kêu lên Đức Chúa, Thiên Chúa chúng tôi, để Người cứu chúng tôi khỏi tay người Philitinh!*” (1 Sm 7, 8). Thỉnh cầu của dân Do Thái trở thành hiện thực dưới thời Saun và đặc biệt là Đavít.

Như vậy, dân Do Thái từng là một bộ tộc với khuôn mặt đại diện là Apraham, một dân tộc với khuôn mặt đại diện là Môsê và trở thành một liên minh lỏng lẻo dưới sự lãnh đạo tạm thời của các thủ lãnh. Với Saun, dân Do Thái trở thành vương quốc. Tuy nhiên, chính Đavít mới là nhân vật nổi trội nhất của vương quốc này bởi vì qua ông, Thiên Chúa đã ký kết giao ước vĩnh cửu với Dân Riêng của

Độc tiếp trang 8 —>

TÀI LIỆU “CHUẨN BỊ CHO BÍ TÍCH HÔN PHỐI” CỦA HỘI ĐỒNG GIÁO HOÀNG VỀ GIA ĐÌNH

HỘI ĐỒNG GIÁO HOÀNG VỀ GIA ĐÌNH
CHUẨN BỊ CHO BÍ TÍCH HÔN NHÂN

Ngày 13 tháng 5 năm 1996

Chuyển ngữ:
Linh mục Giuse Đình Quang Vinh
Ban Mục vụ Gia đình Giáo phận Đà Lạt

Hội Đồng Giáo Hoàng về Gia Đình

(Tiếp theo BTDL/CN 22 TN)

II. CÁC GIAI ĐOẠN HOẶC THỜI ĐIỂM CHUẨN BỊ

21. Những giai đoạn hoặc thời điểm được đề cập không được xác định một cách cứng nhắc. Thật vậy, không thể ấn định chúng dựa trên độ tuổi hay thời lượng cụ thể của người tiếp nhận. Tuy nhiên, việc phân biệt thành ba giai đoạn như những hành trình và công cụ làm việc rất hữu ích, đặc biệt là về các nội dung cần được truyền đạt. Các giai đoạn này được phân chia thành: *chuẩn bị xa*, *chuẩn bị gần* và *chuẩn bị cận kề*.

A. Chuẩn bị xa.

22. Giai đoạn *chuẩn bị xa* bao gồm thời thơ ấu, thiếu niên và tuổi vị thành niên. Giai đoạn này diễn ra chủ yếu trong môi trường gia đình, nhưng cũng được hỗ trợ tích cực bởi nhà trường và các nhóm đào tạo. Đây là thời kỳ cần truyền đạt và từng bước hun đúc lòng quý trọng đối với mọi giá trị nhân bản đích thực — cả trong tương quan giữa các cá nhân lẫn trong đời sống xã hội. Những điều này góp phần hình thành nhân cách, rèn luyện khả năng làm chủ bản thân, lòng tự trọng, khả năng sử dụng đúng đắn các khuynh hướng tự nhiên, cũng như biết tôn trọng người khác, đặc biệt là những người thuộc giới tính khác. Ngoài ra, cách riêng đối với các Kitô hữu, giai đoạn này đòi hỏi một nền tảng vững chắc về đời sống thiêng liêng và giáo lý đức tin (x. FC 66).

23. Trong *Thư gửi các Gia Đình Gratissimam Sane*, Đức Gioan Phaolô II đã gọi lại hai chân lý nền tảng trong sứ mạng giáo dục: “*Chân lý thứ nhất là con người được mời gọi sống trong chân lý và tình yêu; chân lý thứ hai là mỗi người đạt đến sự viên mãn qua*

hành vi chân thành hiến dâng chính mình” (số 16). Bởi vậy, việc giáo dục trẻ thơ không chỉ bắt đầu khi đứa bé cất tiếng khóc chào đời, mà ngay từ giây phút sự sống còn đang được hình thành — trong môi trường thấm đượm niềm mong chờ và tình yêu đón nhận, đặc biệt qua cuộc trò chuyện dịu dàng và trìu mến giữa người mẹ và thai nhi (x. cùng số). Tiến trình ấy tiếp tục trong thời thơ ấu, bởi “giáo dục, trước hết, là một ‘sự trao ban’ nhân tính từ cả cha lẫn mẹ, khi họ cùng nhau truyền trao cho trẻ thơ phẩm giá làm người đã trưởng thành trong họ” (x. cùng số). “Khi sinh ra một sự sống mới, cha mẹ cảm nghiệm rằng: nếu đứa trẻ là kết quả của tình yêu trao ban lẫn nhau, thì chính nó cũng là một món quà dành cho cả hai — một món quà được sinh ra từ chính sự trao ban ấy” (EV 92).

Giáo dục Kitô giáo, trong toàn thể ý nghĩa của nó, là tiến trình truyền đạt và làm cho các giá trị nhân bản và Kitô Giáo bén rễ sâu nơi tâm hồn — như Công Đồng Vaticanô II đã khẳng định — “không chỉ nhằm giúp con người đạt đến sự trưởng thành nhân bản như đã trình bày, mà chủ yếu còn nhằm dẫn đưa những người đã lãnh nhận Bí Tích Thánh Tẩy, từng bước tiến vào sự hiểu biết mẫu nhiệm cứu độ, để ngày một ý thức sâu xa hơn về hồng ân đức tin họ đã đón nhận... họ được chuẩn bị để sống cuộc đời mình theo con người mới, trong sự công chính và thánh thiện của chân lý” (*Gravissimum Educationis*, số 2).

24. Trong giai đoạn này, không thể thiếu một nền giáo dục trung thực và can đảm về đức khiết tịnh, về tình yêu như một hành vi tự hiến. Khiết tịnh không phải là sự khắc nghiệt của tình yêu, nhưng chính là điều kiện để có một tình yêu chân thực. Thật vậy, nếu ơn gọi sống đời hôn nhân là ơn gọi để hiến dâng bản thân trong đời sống vợ chồng, thì điều thiết yếu là phải đạt đến sự làm chủ chính mình, hầu có thể hiến trao bản thân một cách trọn vẹn.

Liên quan đến điều này, việc giáo dục giới tính do cha mẹ đảm trách trong những năm đầu của thời thơ ấu và tuổi thiếu niên giữ vai trò hết sức

quan trọng, như đã được nêu rõ trong tài liệu của Hội Đồng Giáo Hoàng về Gia Đình, được dẫn lại ở số 10.

25. Trong giai đoạn chuẩn bị xa này, cần đạt được một số mục tiêu cụ thể. Không nhằm liệt kê đầy đủ, nhưng ở đây xin nhấn mạnh rằng việc chuẩn bị này trước hết cần giúp mỗi tín hữu — được mời gọi bước vào đời sống hôn nhân — hiểu rằng tình yêu con người, dưới ánh sáng của tình yêu Thiên Chúa, giữ vai trò trung tâm trong luân lý Kitô Giáo. Thật vậy, đời sống con người, như một ơn gọi và sứ mạng, được mời gọi sống tình yêu bất nguồn từ Thiên Chúa và quy hướng về Ngài, “*không loại trừ khả năng hiến dâng trọn vẹn bản thân cho Thiên Chúa trong ơn gọi linh mục hoặc đời sống thánh hiến*” (FC 66). Theo hướng đó, cần ghi nhớ rằng việc chuẩn bị xa — ngay cả khi tập trung vào các nội dung giáo lý mang tính nhận học — vẫn phải được đặt trong viễn tượng của đời sống hôn nhân, nơi tình yêu con người vừa là dấu chỉ vừa là sự tham dự vào tình yêu giữa Chúa Kitô và Hội Thánh. Tình yêu vợ chồng, vì thế, làm cho tình yêu Thiên Chúa hiện diện giữa nhân loại — một tình yêu đã được biểu lộ cách hữu hình trong công trình cứu chuộc. Việc chuyển đổi — hay hoán cải — từ một mức độ đức tin còn mơ hồ và bên ngoài, vốn thường thấy nơi nhiều người trẻ, sang việc khám phá “*mệnh nhiệm Kitô Giáo*” là một bước chuyển thiết yếu và quyết định: một đức tin bao hàm sự hiệp thông trong ân sủng và tình yêu với Chúa Kitô Phục Sinh.

26. Việc chuẩn bị xa sẽ đạt được mục tiêu chính khi giúp người trẻ tiếp thu những nền tảng cần thiết để ngày càng hình thành khả năng phán đoán đúng đắn về bậc thang giá trị — nhằm chọn lựa những điều tốt đẹp nhất mà xã hội có thể mang lại, theo lời khuyên của Thánh Phaolô: “*Hãy cân nhắc mọi sự; điều gì tốt thì giữ*” (1 Tx 5, 21). Cũng xin đừng quên rằng, nhờ ân sủng của Thiên Chúa, tình yêu được nuôi dưỡng, củng cố và triển nở qua những giá trị thiết yếu như sự trao ban, hy sinh, từ bỏ và quên mình. Ngay từ giai đoạn huấn luyện này, sự hỗ trợ mục vụ cần hướng đến việc giúp người trẻ sống luân lý dựa trên nền tảng đức tin. Một *lối sống Kitô hữu* như thế sẽ được khơi dậy, nâng đỡ và củng cố nhờ gương sáng của cha mẹ — vốn trở thành một *chứng tá* sống động cho những người chuẩn bị

bước vào đời sống hôn nhân.

27. Việc chuẩn bị này sẽ không bỏ qua một yếu tố hết sức quan trọng: đó là giúp người trẻ hình thành khả năng phê phán đối với môi trường sống, đồng thời có được lòng can đảm Kitô Giáo của người biết mình đang sống trong thế gian nhưng không thuộc về thế gian. Theo tinh thần ấy, chúng ta đọc thấy trong *Thư gửi ông Diognêto* — một văn bản đáng kính từ thời kỳ đầu của Kitô Giáo và được công nhận là xác thực: “Kitô hữu không khác biệt với người khác về nơi cư trú, ngôn ngữ hay phong tục sống... Tuy nhiên, họ chọn cho mình một lối sống tuyệt vời, đến mức ai ai cũng phải thừa nhận là khó tin. Họ cưới vợ gả chồng, sinh con đẻ cái như mọi người, nhưng không bỏ rơi con cái. Họ cùng chung bàn ăn, nhưng không chung chạ giường chiếu. Họ sống trong thân xác, nhưng không sống theo xác thịt.” (V, 1. 4. 6. 7) Việc đào tạo cần hướng đến việc hình thành một tâm thức và nhân cách vững vàng, không bị cuốn theo những quan niệm đi ngược lại với sự hiệp nhất và tính bền vững của hôn nhân. Nhờ đó, người trẻ có thể phản kháng lại những cơ cấu của cái gọi là “*tội lỗi xã hội*” — thứ “gây ảnh hưởng, ít hay nhiều, mạnh hay nhẹ, đến toàn thể cộng đoàn Giáo Hội và toàn thể gia đình nhân loại” (Tông Huấn *Reconciliatio et Paenitentia*, số 16). Chính trước những ảnh hưởng của tội lỗi và áp lực xã hội như thế, lương tâm phê phán cần được củng cố và làm mới cách mạnh mẽ.

28. Lối sống Kitô Giáo, được thể hiện nơi mái ấm gia đình Kitô hữu, chính là một hình thức loan báo Tin Mừng; đồng thời là nền tảng thiết yếu cho việc chuẩn bị từ xa bước vào đời sống hôn nhân. Trên thực tế, một mục tiêu quan trọng khác là làm nổi bật sứ mạng giáo dục của cha mẹ. Chính trong gia đình là Hội Thánh tại gia mà các bậc phụ huynh Kitô hữu trở thành những chứng nhân đầu tiên và là người đào luyện nền tảng cho con cái, cả trong hành trình lớn lên trong “đức tin, đức cậy và đức mến”, lẫn trong việc khám phá và định hình ơn gọi riêng của từng người con. “*Cha mẹ là những nhà giáo dục đầu tiên và quan trọng nhất của con cái, và trong lãnh vực này, họ có một năng lực nền tảng: họ là nhà giáo dục bởi vì họ là cha mẹ.*” (*Gratissimam Sane*, số 16). Để thực hiện sứ mạng ấy, chính các bậc

cha mẹ cũng cần được nâng đỡ bằng những hỗ trợ thích hợp và hiệu quả.

29. Trong tiến trình chuẩn bị xa, giáo xứ cần được xem là nơi ưu tiên hàng đầu để đào luyện đời sống Kitô hữu trong cộng đoàn Hội Thánh; chính tại đó, người trẻ học được phong cách sống *hiệp thông cộng đoàn* (x. *Sacrosanctum Concilium*, số 42). Ngoài ra, không thể bỏ qua vai trò của trường học, các cơ sở giáo dục khác, các phong trào, nhóm, hội đoàn Công Giáo, và dĩ nhiên là chính các gia đình Kitô hữu.

Đặc biệt, các phương tiện truyền thông đại chúng có ảnh hưởng đáng kể trong tiến trình giáo dục giới trẻ. Chúng cần góp phần tích cực vào sứ mạng của gia đình trong xã hội, chứ không gây cản trở.

30. Quá trình giáo dục này cũng cần được các giáo lý viên, những người hoạt động trong mục vụ giới trẻ và mục vụ ơn gọi, và đặc biệt là các mục tử quan tâm sâu sắc. Các ngài sẽ tận dụng những dịp giảng lễ trong các cử hành phụng vụ, cũng như các hình thức khác của việc loan báo Tin Mừng, các cuộc gặp gỡ cá nhân, các hành trình dẫn thân Kitô Giáo, để nhấn mạnh và làm nổi bật những điểm góp phần vào việc chuẩn bị hướng đến hôn nhân tương lai (x. *Ordo celebrandi matrimonium*, số 14).

Do đó, tiếp nối hành trình khai tâm Kitô Giáo, cần “sáng tạo” những phương thức giáo dục liên tục dành cho thanh thiếu niên trong giai đoạn tiền hôn nhân. Đồng thời, việc trao đổi những kinh nghiệm thực tiễn và phù hợp nhất về vấn đề này sẽ mang lại giá trị hết sức to lớn. Khi kết hợp với nhau trong các giáo xứ, các tổ chức, và dưới nhiều hình thức hiệp hội khác nhau, các gia đình góp phần tạo nên một bầu khí xã hội nơi tình yêu có trách nhiệm được toàn vẹn; và ở nơi nào tình yêu bị ô nhiễm — chẳng hạn như bởi ảnh hưởng của khiêu dâm — thì họ có thể phản ứng bằng sức mạnh vì quyền lợi gia đình. Tất cả những yếu tố đó đều thuộc về *hệ sinh thái nhân văn* (*ecologia umana / human ecology*) mà Giáo Huấn Công Giáo đề cao (xem *Centesimus Annus*, số 38).

B. Chuẩn bị gần.

32. (31) Việc chuẩn bị gần diễn ra trong thời kỳ đính hôn. Giai đoạn này được tổ chức thông qua các khóa học chuyên biệt và cần được phân biệt rõ với việc chuẩn bị ngay trước lễ cưới — vốn thường tập trung vào những

buổi gặp gỡ cuối cùng giữa các đôi bạn trẻ và các tác viên mục vụ trước khi cử hành Bí Tích. Trong thời gian chuẩn bị gần, cần tạo điều kiện để kiểm chứng mức độ trưởng thành của các giá trị nhân bản, vốn là đặc điểm của mối quan hệ bạn bè và đối thoại trong thời kỳ đính hôn. Hướng đến một trạng thái sống mới với tư cách là đôi vợ chồng, cần mở ra cơ hội để đào sâu đời sống đức tin, đặc biệt là sự hiểu biết về tính Bí Tích của Hội Thánh. Đây là một giai đoạn quan trọng trong tiến trình loan báo Tin Mừng, nơi mà đức tin cần liên hệ đến cả chiều kích cá nhân lẫn cộng đoàn — không chỉ của vị hôn phu hay vị hôn thê, mà còn của chính gia đình họ. Trong quá trình đào sâu này, cũng cần lưu tâm đến những khó khăn mà họ có thể gặp phải trong việc sống một đời sống Kitô hữu đích thực.

33. (32) Giai đoạn chuẩn bị này thường trùng với thời kỳ tuổi trẻ, do đó giả định rằng toàn bộ hoạt động của mục vụ giới trẻ — vốn chú trọng đến sự phát triển toàn diện của người tín hữu — đều được lồng ghép vào. Mục vụ giới trẻ không thể tách rời khỏi bối cảnh gia đình, như thể người trẻ là một “tầng lớp xã hội” riêng biệt và độc lập. Mục vụ này cần cùng có cảm thức xã hội nơi người trẻ, trước hết là trong tương quan với các thành viên trong gia đình, đồng thời định hướng các giá trị của họ về phía gia đình tương lai mà họ sẽ xây dựng. Người trẻ cần được nâng đỡ trong việc phân định ơn gọi của mình, thông qua nỗ lực cá nhân và sự hỗ trợ của cộng đoàn, đặc biệt là từ các mục tử. Việc phân định này cần bắt đầu ngay từ trước khi có cam kết đính hôn. Khi ơn gọi hướng đến đời sống hôn nhân trở nên rõ ràng, nó sẽ được nâng đỡ trước hết bởi ân sủng, và thêm vào đó là một sự chuẩn bị thích hợp. Mục vụ giới trẻ cũng cần lưu tâm đến những khó khăn khác nhau, chẳng hạn như hiện tượng “kéo dài tuổi vị thành niên” dẫn đến việc người trẻ sống lâu hơn trong gia đình — một hiện tượng mới mẻ và đáng lo ngại — khiến cho việc dần thân sống đời hôn nhân của nhiều người trẻ ngày nay bị trì hoãn một cách quá mức.

34. (33) Trước hết, việc chuẩn bị gần này cần được đặt nền tảng trên một nền giáo lý vững chắc, được nuôi dưỡng bằng việc lắng nghe Lời Chúa, được giải thích dưới sự hướng dẫn của Huấn quyền Hội Thánh, nhằm đạt đến

sự hiểu biết ngày càng sâu sắc về đức tin và thể hiện đức tin ấy trong đời sống cụ thể. Việc giảng dạy cần được thực hiện trong bối cảnh của một cộng đoàn đức tin giữa các gia đình, đặc biệt là trong môi trường giáo xứ, nơi mà — với mục đích này — các gia đình tham gia và cộng tác theo những đặc sủng và vai trò riêng của mình, để đào tạo giới trẻ, đồng thời mở rộng ảnh hưởng đến các nhóm xã hội khác.

35. (34) Vị hôn thê và vị hôn phu cần được hướng dẫn về những đòi hỏi tự nhiên gắn liền với mối tương quan liên vị giữa người nam và người nữ trong kế hoạch của Thiên Chúa dành cho hôn nhân và gia đình: ý thức về sự tự do trong việc trao lời ưng thuận như là nền tảng của sự kết hợp; sự hiệp nhất và bất khả phân ly trong hôn nhân; quan niệm đúng đắn về trách nhiệm làm cha mẹ; các khía cạnh nhân văn của đời sống tính dục vợ chồng; hành vi vợ chồng với những đòi hỏi và mục đích của nó; sau cùng là việc giáo dục con cái một cách đúng đắn. Tất cả những điều này nhằm giúp họ hiểu biết về chân lý luân lý và nhằm việc huấn luyện lòng tâm cá nhân.

Việc chuẩn bị gần cần bảo đảm rằng các vị hôn thê và hôn phu có được những kiến thức căn bản về tâm lý, giáo dục, pháp lý và y khoa liên quan đến hôn nhân và gia đình. Tuy nhiên, đặc biệt trong những vấn đề liên quan đến việc tự hiến trọn vẹn và sinh sản có trách nhiệm, việc đào tạo thần học và luân lý cần được đào sâu cách đặc biệt. Thật vậy, tình yêu vợ chồng là tình yêu trọn vẹn, độc hữu, chung thủy và sinh sôi nảy nở (x. *Humanae Vitae*, số 9).

Ngày nay, nền tảng khoa học [2] của các phương pháp tự nhiên trong việc điều hòa sinh sản đã được công nhận một cách vững chắc. Việc hiểu biết về các phương pháp này là điều hữu ích; việc sử dụng chúng, khi có những lý do chính đáng, không nên chỉ đơn thuần là một kỹ thuật trong cung cách ứng xử, nhưng cần được đặt trong tiến trình giáo dục và trưởng thành của tình yêu (x. *Evangelium Vitae*, số 97). Chính trong bối cảnh đó, nhân đức khiết tịnh giữa vợ chồng giúp họ sống sự tiết dục định kỳ (x. Sách Giáo Lý Hội Thánh Công Giáo, các số 2366–2371).

Việc chuẩn bị gần này cũng cần bảo đảm rằng các vị hôn thê và hôn phu Kitô hữu có những hiểu biết đúng

đắn, và có một tâm tình chân thành “hiệp thông với Hội Thánh” (sentire cum Ecclesia) về chính hôn nhân, về vai trò tương quan giữa người nam và người nữ trong đời sống đôi bạn, trong gia đình và trong xã hội, cũng như về đời sống tính dục và sự mở lòng đối với người khác.

36. (35) Cũng cần thiết phải giúp các bạn trẻ nhận thức được những khiếm khuyết có thể có về mặt tâm lý hoặc tình cảm, đặc biệt là sự khó khăn trong việc mở lòng với người khác và những hình thức ích kỷ có thể làm vô hiệu hóa việc tự hiến trọn vẹn của họ. Sự trợ giúp này sẽ giúp họ khám phá những tiềm năng và những đòi hỏi trong tiến trình trưởng thành nhân bản và Kitô Giáo của chính cuộc sống mình. Vì thế, những người phụ trách việc chuẩn bị hôn nhân cần quan tâm đến việc huấn luyện vững chắc lương tâm luân lý của các vị hôn phu và hôn thê, để họ được chuẩn bị cho một sự chọn lựa hôn nhân tự do và dứt khoát, được thể hiện qua việc đôi bên ưng thuận trước mặt Hội Thánh, trong giao ước hôn nhân. (còn tiếp)

(Đọc tiếp BTDL/CN 24TN)

(37. (36) Trong giai đoạn này của hành trình, ...)

Tiếp theo tr. 5: ĐỨC GIÊSU KITÔ - ĐƯỜNG ...

Người. Trong Cựu Ước, vua Đavít là biểu tượng đặc biệt của sự hào hiệp, hoán cải và trung tín. Đặc biệt, từ dòng dõi Đavít, Đấng Mêsia sẽ xuất hiện: “Nhà của người và vương quyền của người sẽ tồn tại mãi mãi trước mặt Ta; ngai vàng của người sẽ vững bền mãi mãi” (2 Sm 7, 16). Đức Giêsu, Đấng Mêsia hay Đấng Kitô (מָשִׁיחַ) Māsīah; χριστός/Christos) được gọi là ‘Con vua Đavít’ mặc dù giữa Người và vua Đavít cách nhau khoảng 28 thế hệ, tức gần 1.000 năm.

Chủ đề cứu độ tiếp tục được diễn tả dưới thời các Ngôn Sứ với nhiều hình thức khác nhau. Qua các Ngôn Sứ, Thiên Chúa vừa lên án sự bất tín của dân Do Thái, vừa thể hiện tình thương của Người. Chẳng hạn, lời của Thiên Chúa qua miệng Ngôn Sứ Isaia với dân miền Giuđa, nhất là các vị lãnh đạo: “Khốn thay những đứa con phản nghịch — sấm ngôn của Đức Chúa! Chúng thực hiện kế hoạch, nhưng không phải của Ta, chúng ký kết thỏa hiệp, nhưng không theo thần khí của Ta, cứ chồng chất tội lên tội khác” (Is 30, 1). Isaia nhấn mạnh lòng trung tín của Thiên Chúa nơi

chương trình cứu độ: “Người đã phán: Thật, chúng là dân của Ta, là những đứa con không biết lừa dối! Và đối với họ, Người đã là một vị cứu tinh, trong mọi cơn quân bách” (Is 63, 8); Ngôn Sứ Giêrêmia mời gọi dân chúng thanh tẩy để được cứu độ: “Hỡi Giêrusalem, hãy tẩy rửa lòng người sạch mọi gian tà để được ơn cứu độ. Đến bao giờ lòng người còn áp ủ những tư tưởng hư đốn?” (Gr 4, 14). Giữa hiềm họa chiến tranh, Giuđa Macabê cầu nguyện cho dân Do Thái, đồng thời nhắc lại tình thương của Thiên Chúa đối với Đavít và Giônatan: “Khi thấy đoàn quân hùng mạnh ấy, ông đã cầu nguyện rằng: Lạy Đấng cứu độ Ítraen, xin chúc tụng Ngài; Ngài đã dùng bàn tay của tôi tỏ Ngài là vua Đavít mà đập tan cuộc tiến công của con người hùng mạnh và đã trao nộp đoàn quân Philistin vào tay ông Giônathan, con vua Saun, và vào tay người mang khí giới cho ông” (1 Mcb 4, 30).

Một trong những chủ đề xuyên suốt Cựu Ước là: Thiên Chúa – Đấng Cứu Độ duy nhất. Chẳng hạn, sách Xuất Hành: “Chúa là sức mạnh tôi, là Đấng tôi ca ngợi, chính Người cứu độ tôi. Người là Chúa tôi thờ, xin dâng lời vinh chúc, Người là Chúa tôi tiên, xin mừng câu tán tụng” (Xh 15, 2); sách Đệ Nhị Luật, lời của Môsê nói với dân Do Thái: “Vậy hôm nay, anh (em) phải biết và để tâm suy niệm điều này: trên trời cao cũng như dưới đất thấp, chính Đức Chúa là Thiên Chúa, chứ không có thần nào khác nữa” (Đnl 4, 39); sách ngôn sứ Hôsê: “Ta là Đức Chúa, Thiên Chúa của người từ khi người còn ở đất Ai Cập. Ngoài Ta ra, người không được biết thần nào khác, chẳng có vị cứu tinh nào khác ngoại trừ Ta” (Hs 13, 4); sách ngôn sứ Isaia: “Ngoài Ta ra, không có thần nào nữa, chẳng có thần công minh cứu độ, ngoại trừ Ta. Nào muôn dân khắp cõi địa cầu, hãy hướng về Ta, thì các người sẽ được cứu độ, vì Ta là Thiên Chúa, chẳng còn chúa nào khác” (Is 45, 21-22). Như vậy, đối với dân Do Thái thời Cựu Ước, ngoài Thiên Chúa duy nhất mà họ tôn thờ, không ai khác có thể ban ơn cứu độ. Đây vừa là lời tuyên xưng đức tin độc thần (monotheism), vừa là lời mời gọi mọi dân nước hướng về Thiên Chúa duy nhất, Đấng công minh và giàu lòng thương xót.

2.2 Cứu Độ Qua Giao Ước Và Lễ Luật. —→

Cứu độ gắn liền với giao ước giữa Thiên Chúa và dân Do Thái. Sách Sáng Thế không trình bày giao ước trực tiếp giữa Thiên Chúa với Adam. Tuy nhiên, một số trình thuật giúp chúng ta nhận thức về mối tương quan giao ước này, chẳng hạn như: “*Đây Ta ban cho các ngươi mọi thứ cỏ mang hạt giống trên khắp mặt đất, và mọi thứ cây có trái mang hạt giống, để làm lương thực cho các ngươi*” (St 1, 29); “*Đức Chúa là Thiên Chúa truyền lệnh cho con người rằng: Hết mọi trái cây trong vườn, ngươi cứ ăn; nhưng trái của cây cho biết điều thiện điều ác, thì ngươi không được ăn, vì ngày nào ngươi ăn, chắc chắn ngươi sẽ phải chết*” (St 2, 16-17). Thiên Chúa cũng thiết lập giao ước với gia đình Nôê trước khi vào tàu (St 6, 18); sau hồng thủy là lời chúc phúc của Thiên Chúa: “*Hãy sinh sôi nảy nở thật nhiều, cho đầy mặt đất*” (St 9, 1); cùng với đó là lời hứa của Thiên Chúa: “*Mọi xác phàm sẽ không còn bị nước hồng thủy hủy diệt, và cũng sẽ không còn có hồng thủy để tàn phá mặt đất nữa*” (St 9, 11); trọng tâm giao ước với Nôê được diễn tả qua dấu chỉ: “*Ta gác cây cung của Ta lên mây, và đó sẽ là dấu hiệu giao ước giữa Ta với cõi đất... nước sẽ không còn trở thành hồng thủy để tiêu diệt mọi xác phàm nữa*” (St 9, 13-16). Nội dung chính yếu của giao ước bao gồm lời chúc phúc cho cuộc sống sung túc, sự bảo trợ khỏi sự dữ và thực hiện huấn lệnh của Thiên Chúa.

Dân Do Thái tin tưởng rằng với việc kêu gọi Ápraham, lịch sử cứu độ của Thiên Chúa bước sang trang sử mới không chỉ cho dân Do Thái mà còn cho mọi người trong gia đình nhân loại. Bởi vì, nhờ Ápraham mà mọi gia tộc trên mặt đất được chúc phúc. Trên hành trình về với Đất Hứa, Thiên Chúa phán với ông Môsê tại núi Xinaï để ông truyền lại cho dân chúng: “*Nếu các ngươi thực sự nghe tiếng Ta và giữ giao ước của Ta, thì giữa hết mọi dân, các ngươi sẽ là sở hữu riêng của Ta. Vì toàn cõi đất đều là của Ta. Ta sẽ coi các ngươi là một vương quốc tư tế, một dân thánh. Đó là những lời ngươi sẽ nói với con cái Ítraen*” (Xh 19, 5-6). Điệp khúc “Thiên Chúa nhớ lại giao ước của Người với Ápraham” được lặp lại nhiều lần trong Cựu Ước, chẳng hạn: “*Thiên Chúa đã nghe tiếng họ than van và Thiên Chúa nhớ lại giao ước của Người với các tổ phụ Ápraham,*

Ixaác và Gia-cóp” (Xh 2, 24); “*Giao ước của Người, muôn đời nên nhớ kỹ, nhớ lời đã cam kết đến ngàn thế hệ: Đó là điều đã giao ước cùng Ápraham*” (1 Sb 16, 15-16); “*Ngài sẽ bày tỏ lòng thành tín cho Giacóp, và tình thương cho Ápraham, như đã thể với tổ phụ chúng con từ thuở trước*” (Mk 7, 20). Trong khi Thiên Chúa luôn ‘nhớ lại’ giao ước giữa Người với dân Do Thái còn dân Do Thái lại nhiều lần ‘quên’ và hậu quả là sa vào bội ước, bất trung, thờ ngẫu tượng.

Trong dòng lịch sử dân Do Thái, chúng ta cần quan tâm bốn giao ước chính yếu như sau: (1) Giao ước với Ápraham (St 12, 1-3): Thiên Chúa kêu gọi và lời chúc phúc và (St 15, 5-6.18): Hy lễ giao ước; (2) giao ước với Môsê (Xh 24, 7-8): Giao ước được thiết lập qua nghi thức lấy máu rảy lên bàn thờ và rảy lên dân (Xh 24, 6-8); (3) giao ước với Đavít (2 Sm 7, 12-16): Liên quan đến hậu duệ của vua, vương quyền vĩnh cửu, tương quan phụ tử với Thiên Chúa; (4) giao ước với Pinkhát, cháu tư tế Aharon (Ds 25, 1-13): Giao ước bình an, chức tư tế vĩnh viễn, cử hành lễ xá tội. Giao ước với Pinkhát không được đề cập nhiều như giao ước với Ápraham, với Môsê hay với Đavít. Tuy nhiên, giao ước này quan trọng vì liên quan đến bảo đảm về chức tư tế, đời sống luân lý và phần thưởng của Thiên Chúa cho những người nhiệt thành bảo vệ sự thánh thiện của dân Người.

Theo Công Đồng Vatican II: “*Thiên Chúa chí ái, khi ân cần trừ liệu và chuẩn bị việc cứu độ toàn thể nhân loại theo một kế hoạch lạ lùng, Ngài đã tuyên chọn một dân tộc để ủy thác những lời ước hẹn*” (DV 14). Quả thực, thời Cựu Ước, các giao ước giữa Thiên Chúa và dân Do Thái là những mắt xích quan trọng nơi chương trình cứu độ của Thiên Chúa. Chúng vừa giúp họ điều chỉnh các tương quan trong đời sống, vừa chuẩn bị cho họ mở lòng đón nhận những điều mới mẻ nơi chương trình của Thiên Chúa đối với họ cũng như muôn dân nước. Tuân giữ giao ước là phương thức căn bản để được cứu độ, được giải thoát, được hòa giải, được thi ân giáng phúc và được phục hồi. Chẳng hạn, Thiên Chúa thực thi lòng thương xót và cứu độ vì nhớ lại giao ước: “*Chúa thấy họ truân chuyên ngàn nỗi, nghe thấy lời cầu cứu van xin. Chúa nhớ lại giao ước của Người mà giúp họ, mở lượng hải hà, Người*

chanh lòng thương, và khiến những gì bắt họ đi đây, cũng động lòng trắc ẩn” (Tv 106, 44-46); Giao ước phát sinh ơn cứu độ và hồi phục: “*Đức Chúa phán thế này: Ta đã nhận lời người vào thời Ta thi ân, phù trợ người trong ngày Ta cứu độ. Ta đã gìn giữ người, đặt người làm giao ước giữa Ta với dân, để phục hồi xứ sở, để chia lại những gia sản đã bị tàn phá*” (Is 49, 8); thực thi lời của Thiên Chúa đem lại sự sống: “*Hãy lắng tai và đến với Ta, hãy nghe thì các ngươi sẽ được sống. Ta sẽ lập với các ngươi một giao ước vĩnh cửu, để trọn bề nhân nghĩa với Đavít*” (Is 55, 3).

Các giao ước giữa Thiên Chúa và dân Do Thái được thể hiện cách cụ thể qua lề luật của Người. Chính lề luật là tiêu chuẩn cho họ trong việc xem xét, đánh giá và quyết định đối với đời sống luân lý cũng như các tương quan xã hội. Theo đó, ai sống theo lề luật Thiên Chúa thì được ơn cứu độ. Điều này được thể hiện nơi hầu hết các sách Cựu Ước, chẳng hạn: “*Con thuộc về Chúa, xin Ngài cứu độ, bởi con tìm kiếm huân lệnh Ngài*” (Tv 119, 94) hay: “*Lạy Chúa, con khát mong ơn Ngài cứu độ, luật Ngài làm con vui sướng thỏa thuê*” (Tv 119, 174). Thiên Chúa cho dân Do Thái biết rằng lề luật Người ban không chỉ cho họ mà còn cho muôn dân: “*Hỡi dân Ta, hãy chăm chú nghe Ta! Hỡi nước Ta, hãy lắng tai nghe Ta! Vì luật pháp sẽ do Ta ban truyền, và quyết định của Ta, Ta sẽ công bố là ánh sáng muôn dân. Đức công chính của Ta đã gần kề, ơn cứu độ của Ta sắp xuất hiện*” (Is 51, 4-5). Tác giả sách Khôn Ngoan nêu bật mối tương quan giữa tình yêu, lề luật và sự sống vĩnh cửu như sau: “*Yêu mến là tuân giữ lề luật. Chủ tâm tời lề luật của Đức Khôn Ngoan là bảo đảm được trường sinh bất tử. Trường sinh bất tử cho ta được ở bên Thiên Chúa*” (Kn 6, 18-19). Đức Khôn Ngoan (Sapientia) được hiểu là Ngôi Lời vĩnh cửu của Thiên Chúa và được biểu lộ trọn vẹn nơi Đức Giêsu của Tân Ước (1 Cr 1, 24. 30). (còn tiếp)

**(Đọc tiếp BTDL/CN 24)
(2.3 Tiên Báo Đấng Cứu Độ)**

theo Chúa Giêsu, cũng trải qua những khoảnh khắc bất ngờ, mất đi những bảo đảm của mình. Đó là những khoảnh khắc khó khăn nhất, khi chúng ta bị cám dỗ bỏ rơi con đường Tin Mừng, bởi vì tình yêu dường như là một hành trình bất khả thi. Thế nhưng, chính một chàng thanh niên, ở đoạn cuối Tin Mừng, đã loan báo Tin Mừng Phục Sinh cho các phụ nữ, không còn mình trần, nhưng mặc áo trắng.

Đó chính là niềm hy vọng của đức tin của chúng ta: tội lỗi và những do dự của chúng ta không ngăn cản được Thiên Chúa tha thứ và khơi lại trong chúng ta khát vọng tiếp tục bước theo Người, để làm cho chúng ta có

khả năng hiến dâng sự sống vì tha nhân.

Tình yêu Thiên Chúa luôn nâng đỡ chúng ta.

Anh chị em thân mến, chúng ta cũng hãy học biết phó thác mình cho thánh ý tốt lành của Chúa Cha, để cho cuộc đời chúng ta trở thành một lời đáp trả trước điều thiện chúng ta đã lãnh nhận. Trong cuộc sống, không cần phải kiểm soát mọi sự. Chỉ cần mỗi ngày chọn yêu thương trong tự do. Đó mới là niềm hy vọng thật sự: biết rằng ngay cả trong bóng tối thử thách, tình yêu của Thiên Chúa vẫn nâng đỡ chúng ta và làm cho hoa trái sự sống đời đời trong chúng ta chín muồi.

(Vatican News)

Ba cuộc đời - Ba cách chết

Trên đồi Golgotha cách đây hơn hai ngàn năm, có 3 tử tội trên thập giá. Ba con người đều chết trên thập giá với ba thái độ khác nhau. Đó chính là Thầy Giêsu ở giữa. Một người bên hữu được gọi là trộm lành. Một người bên tả truyền thống vẫn gọi là trộm dữ. Tại sao cùng một hoàn cảnh mà cách thức đón nhận lại khác nhau? Đây là điểm khác biệt giữa ba con người?

Trước hết đó là Thầy Giêsu, một con người đã tự nguyện vác Thập Giá để cứu độ chúng sinh. Ngài chấp nhận đi vào cái chết không phải do tội của mình mà vì tội của nhân gian. Ngài đã chết để thí mạng vì bạn hữu. Cả cuộc đời của Ngài đã sống vì người khác. Ngài đã sống một cuộc đời để yêu thương và yêu thương cho đến cùng. Ngài đã đi đến tận cùng của yêu thương là thí mạng mình vì bạn hữu. Cái chết của Ngài là bằng chứng cho tình yêu. Đau khổ Ngài chịu cũng vì yêu thương nên Ngài không than vãn, không uất hận vì đời đen bạc. Không nguyên rủa cuộc đời vì những gánh nặng đang đè trên vai. Vì yêu đối với Ngài không chỉ là tam tứ núi cũng

trèo, thất bát sông cũng lội, mà còn dám chết cho người mình yêu được sống và sống dồi dào. Thế nên, đau khổ đối với Ngài là niềm vui. Và Ngài đã đi vào cái chết trong thanh thân vì đã hoàn thành sứ mạng đời mình: “yêu thương và phục vụ cho” người mình yêu. Ngài không hối tiếc về cuộc sống đã qua. Ngài không hối hận vì việc mình đã làm.

Ngài rất vui vì đã đi trọn con đường của tình yêu. Ngài đã trút hơi thở cuối cùng trong an bình khi Ngài nói cùng nhân loại “mọi sự đã hoàn tất” và nói cùng Chúa Cha “Lạy Cha, con xin phó thác linh hồn trong tay Cha”.

Người thứ hai là anh trộm lành. Anh là một tội nhân. Anh đón nhận hình phạt và cái chết vì chính tội của mình. Nhưng anh là một con người biết phải trái. Anh biết việc mình làm là đáng tội, là đáng phải chịu hình phạt. Cuộc đời anh chưa làm điều gì tốt cho tha nhân. Anh đã sống một cuộc đời chỉ làm hại người khác. Thế nên, anh đã nói với Chúa: “Tôi đã bị như thế này là xứng đáng với tội của tôi”. Anh đón nhận thập giá để đền bù những lầm lỗi đã qua. Anh chấp nhận cái chết nhục nhã như là hình phạt đích đáng vì tội của mình. Anh đã tìm được bình an trong giờ phút cuối cùng của đời người. Anh cũng biết rằng anh không xứng đáng chung phần hạnh phúc Thiên Đàng với Thầy Giêsu, anh chỉ mơ ước Thầy Giêsu nhớ tới anh khi Thầy về Thiên Đàng. Đối với anh thập giá là cơ hội để anh đền bù lầm lỗi. Thập giá là nhịp cầu đưa anh vào

Thiên Đàng. Thế nên, anh đón nhận thập giá với lời xin vâng theo mệnh trời. Anh không oán trời, oán đất. Anh đi vào cái chết với tâm hồn thanh thản vì anh đã đền bù những lầm lỗi của quá khứ cuộc đời.

Người thứ ba là anh trộm dữ. Anh lao vào cuộc đời như con thú đang tìm mồi. Cuộc đời anh chỉ tìm hưởng thụ cho bản thân. Vì ham muốn danh lợi thú anh đã sẵn sàng hạ thấp nhân phẩm mình và chà đạp phẩm giá của tha nhân. Anh đang cò nhiều toan tính để hưởng thụ. Thế nên, anh không chấp nhận thập giá trên vai anh. Anh không chấp nhận kết thúc cuộc đời bằng cái chết bị thảm trên thập giá. Anh đòi quyền sống. Sống để hưởng thụ. Anh nổi loạn vì đời anh còn quá trẻ, còn quá nhiều tham vọng nên anh không thể chấp nhận cái chết đến với mình. Thế nhưng, anh vẫn phải chịu hình phạt vì tội của mình. Công lý đòi buộc anh phải thi hành, dầu anh không muốn. Thập giá làm cho anh đau khổ. Cái chết làm cho anh nổi loạn. Anh nguyên rủa trời, nguyên rủa đất và xúc phạm cả đến Thầy Giêsu, một con người đang phải chịu cái chết vì đã liên đới với anh. Anh đã chết trong sự hoảng loạn và khô đau.

Mỗi người chúng ta đang sống một cuộc đời cho chính mình. Mỗi người chúng ta đang đón nhận thập giá với thái độ khác nhau. Có người chấp nhận thập giá để đền tội. Có người chấp nhận thập giá vì lòng yêu mến tha nhân. Và cũng có người đang từ chối thập giá trong cuộc đời. Hạnh phúc hay đau khổ tùy thuộc vào việc chọn lựa sống của chúng ta. Nhưng dù con người có muốn hay không? Thập giá vẫn hiện diện. Thập giá của bốn phận. Thập giá của hy sinh từ bỏ những tham lam bất chính, những ham muốn tội lỗi, những ích kỷ tầm thường. Đón nhận thập giá sẽ mang lại cho ta tâm hồn bình an vì đã sống đúng với bốn phận làm người. Đón nhận thập giá còn là cơ hội để ta đền bù những thiếu sót trong cuộc sống của mình và của tha nhân. Đón nhận thập giá còn là cơ hội để ta tiến tới vinh quang phục sinh với Chúa trên Thiên Đàng.

Nguyên xin Chúa là Đấng đã vui lòng đón nhận thập giá vì chúng ta, nâng đỡ và giúp chúng ta vác thập giá hằng ngày mà theo Chúa. Xin giúp chúng ta biết sống một cuộc đời hy sinh cao thượng để chúng ta không

hối hận vì quá khứ, nhưng luôn bình an vì đã sống chu toàn bổn phận của mình với lòng mến Chúa, yêu người. Amen.

Lm. Giuse Tạ Duy Tuyền

Trí tuệ nhân tạo trước năm học mới 2025

Lm. Giuse Phạm Đình Ngọc, SJ

Mục đích của nền giáo dục chân chính là đào tạo con người, nhằm đạt tới cùng đích của bản thân cũng như lợi ích của các cộng đồng mà họ là thành viên.

Quý độc giả, quý thầy cô và các bạn học sinh thân mến,

Tôi là một linh mục và cũng là một thầy giáo. Chúng ta đang bước vào năm học mới với nhiều hào hứng trên con đường trí thức. Có lẽ năm học 2025 đang đứng trước một trong những thách thức lớn lao: trí tuệ nhân tạo (AI). Khi bước vào năm học mới với AI bùng nổ, người học và nhà giáo dục Công Giáo đứng trước những cơ hội và thách thức chưa từng có. Công nghệ AI đang len lỏi vào mọi lĩnh vực của đời sống, bao gồm cả giáo dục.

Hè năm nay tôi về Việt Nam, gặp nhiều học sinh và sinh viên; họ đang và sẽ dùng AI để học tập. Thực trạng này đòi chúng ta suy nghĩ nghiêm túc về mục đích của việc dạy và học, cũng như cách thích ứng để vừa tận dụng lợi ích của AI, vừa giữ vững sứ mạng giáo dục con người toàn diện.

Tạ ơn Chúa vì Giáo Hội luôn muốn đi cùng với thời đại. Đầu năm 2025, Bộ Phát Triển Con Người Toàn Diện và Bộ Văn Hóa đã phát hành một tài liệu rất kịp thời: *Antiqua et Nova* (sự khôn ngoan vừa cổ xưa vừa mới mẻ): những lưu ý về mối tương quan giữa trí tuệ nhân tạo và trí tuệ con người. Hội Đồng Giám Mục Việt Nam cũng đã dịch tài liệu này sang tiếng Việt^[1]. Trong đó, có một phần tương đối quan trọng với sự nghiệp “trồng người” của chúng ta: AI và giáo dục (từ số 77-84).

1. Giáo dục hướng đến con người toàn diện.

Tài liệu nhắc liên đến lời của Công Đồng Vaticano II (1962-65), khi đề cập đến giáo dục: “*Mục đích của nền giáo dục chân chính là đào tạo con người, nhằm đạt tới cùng đích của bản thân cũng như lợi ích của các cộng đồng mà họ là thành viên.*”^[2] Theo đó, giáo viên tốt đều nhìn nhận rằng giáo dục chân chính không chỉ chú trọng đến truyền thụ kiến thức và kỹ năng, mà quan trọng hơn là nhằm đào tạo nên những con

người hoàn thiện, như Chúa Cha là Đấng Hoàn Thiện (Mt 5, 43-48). Nghĩa là chúng ta biết hướng tới cùng đích đời mình và đóng góp vào lợi ích của xã hội và Giáo Hội. Đây là một thách thức, vì giáo viên không chỉ dạy học, mà còn là những người đưa đồ gương mẫu để mỗi thế hệ học trò có thể kín múc được những điều hay lẽ phải. Trí thức chỉ là một phần của giáo dục; bên cạnh đó, giáo dục còn có việc hình thành nhân cách, đạo đức, tinh thần và kỹ năng sống. Mục đích này vẫn giữ nguyên giá trị trong thời đại trí tuệ nhân tạo. Dù dạy hay học, mỗi người cần vươn đến mục đích là phát triển con người toàn diện, chứ không đơn thuần chạy theo thành tích.

Để đạt mục đích trên, *Antiqua et Nova* liệt kê ba khía cạnh quan trọng: trí tuệ, tâm hồn và hành động. Làm sao để kết hợp hài hòa ba điều này? Đây là câu hỏi cần thiết trong giáo dục. Khi hiểu được điều này, là giáo viên hay học sinh, chúng ta có thể tránh được cám dỗ nhồi nhét kiến thức. Tôi nhớ có lần Đức Thánh Cha Phanxicô nhắc chúng ta phải phá vỡ quan niệm cho rằng giáo dục chỉ là lấp đầy đầu óc bằng ý tưởng. Một nền giáo dục như vậy chỉ đào tạo ra “*những người máy, những bộ não, chứ không phải con người.*” Kể cả việc sử dụng AI, nếu không đào tạo trái tim, chúng ta sẽ trở thành người máy, nếu không rèn luyện khối óc,

chúng ta sẽ nên những robot, nếu không sử dụng đôi tay, chúng ta sẽ thành người khô cằn. Trong ý hướng này, tài liệu nhìn về “*giáo dục là chấp nhận rủi ro trong sự căng thẳng giữa đầu óc, con tim và đôi tay.*”^[3]

Đừng quên những tài liệu của Giáo Hội về AI đòi hỏi giáo dục phải có sự cân bằng sáng tạo giữa trí thức (đầu óc), đạo đức-tâm hồn (con tim) và phục vụ (đôi tay). Người dạy và học không chỉ hiểu biết nhiều, mà còn biết cảm nhận yêu thương, biết hành động hiệu quả và nhân văn.

Về trí tuệ, hẳn nhiên giáo dục cần giảng dạy và học tập. Đào luyện trí óc để lý luận tốt, vươn tới sự thật và nắm bắt chân lý là hành trình cần được trau dồi. Văn kiện dùng thuật ngữ “*vun trồng trí tuệ – cultivating the mind*”. Hoặc nói như Thánh John Henry Newman: “*Tôi nói rằng một trí tuệ được vun trồng (cultivated intellect), bởi vì nó là một điều thiện tự thân; nó phát huy sức mạnh và lòng từ tế (grace) nơi mọi công việc và nghề nghiệp mà nó đảm nhận; nó giúp chúng ta trở nên hữu ích hơn và mưu ích cho nhiều người hơn.*”^[4]

Về con tim, có vẻ AI không thể, hoặc chưa thể giúp chúng ta phát triển trái tim biết yêu thương. AI không có cảm xúc. Nếu sử dụng AI, thật tốt để chúng ta biết phát triển hài hòa “*ngôn ngữ của cái đầu*” với “*ngôn ngữ của con tim*” và “*ngôn ngữ của đôi tay*,” tức là thống nhất giữa tư duy, cảm xúc và hành động^[5]. Giáo dục đúng nghĩa, vì thế, luôn hướng chúng ta đến con người nhân bản và đạo đức.

Về đôi tay, trong bối cảnh kỹ thuật số, vấn đề không chỉ đơn thuần là ‘*sử dụng*’ các phương tiện truyền thông hoặc AI, mà là sinh sống và làm việc. Tôi thích cách chơi chữ của chuyên gia về AI, Hoàng Nam Tiên: “*Chúng ta cần trở thành những người ngoan cố, ngoan ngoãn và cố gắng.*” Thực vậy, trong văn hóa kỹ thuật số, trong đó có AI, khả năng giao tiếp, học tập, tiếp nhận thông tin và thiết lập các mối tương quan với người khác đang bị đe dọa. Cụ thể, Đức Giáo Hoàng Phanxicô viết cho người trẻ: “*Văn hoá kỹ thuật số tác động sâu xa lên khái niệm không gian và thời gian, lên cách nhận thức về bản thân, về tha nhân và về thế giới, lên cách giao tiếp, cách học hỏi, cách tìm hiểu thông tin và cách tương quan với người khác.*” (Tông Huân *Christus vivit – Chúa Kitô đang sống*, số 86),

Tóm lại, cả người dạy (l) vẫn người học cần một “*trí tuệ được vun trồng*”. Nếu lạm dụng AI cách thụ động, cả người dạy và người học có nguy cơ mất dần khả năng phản xạ của con tim và đôi tay.

2. Mối tương quan thầy trò.

Đây là trái tim của việc giáo dục. AI đang thách thức trực tiếp đến tương quan thầy trò. Có lẽ bạn cũng đồng ý với tôi rằng: mối tương quan giữa thầy và trò không thể thay thế. Thầy cô giáo không chỉ là người truyền đạt kiến thức mà nên là người truyền lửa. Kiến thức có thể tìm thấy trong sách vở, internet hay AI, nhưng người thầy mới là người truyền cảm hứng, đánh thức đam mê và định hướng nhân cách. Thầy cô còn là những hình mẫu sống động về nhân cách (thái độ, phẩm hạnh, cách sống) và khơi dậy nơi học sinh niềm vui khám phá tri thức^[6]. Qua nhân cách, lối sống và sự nhiệt thành, thầy cô tác động mạnh mẽ đến học trò hơn cả bài giảng với hỗ trợ của AI. Chính sự hiện diện của người thầy trong lớp học tạo động lực cho học sinh. Tôi tin sợi dây liên kết thầy trò được xây dựng trên lòng tin tưởng và hiểu biết lẫn nhau, giúp mỗi học sinh cảm nhận và phát huy phẩm giá cũng như tiềm năng độc đáo của bản thân. Với thầy cô tận tụy, người học sẽ được khơi dậy ước muốn tự thân vươn lên, chứ không học một cách ép buộc.

Đặc biệt, hiện diện thể lý của thầy cô và tương tác trực tiếp, thường tạo ra một năng động tương quan mà AI không thể sao chép được. Gặp gỡ này cho phép thầy cô thấu hiểu tâm lý học sinh, uốn nắn kịp thời và truyền cảm hứng bằng cả tấm lòng. Điều này AI hoặc máy móc không bao giờ làm được! Tương quan thầy trò này vừa làm sâu sắc thêm sự gắn kết, vừa nuôi dưỡng sự phát triển toàn diện của học sinh. Dù có những đồn đoán về vai trò của thầy cô giữa thời đại AI, tôi tin, với tư cách người hướng dẫn và chứng nhân, thầy cô vẫn là trung tâm trong giáo dục. AI có thể hỗ trợ truyền đạt thông tin, nhưng không thể thay thế sự dẫn dắt về nhân bản và thiêng liêng mà một nhà giáo ưu tú mang lại.

3. AI giúp nâng cao chất lượng học tập?

Trí tuệ nhân tạo đã và đang mở ra những cơ hội hứa hẹn trong giáo dục, với điều kiện chúng ta biết sử dụng nó một cách khôn ngoan và đúng mục đích. Cụ thể, *Antiqua et Nova* viết:

“*Nếu được sử dụng một cách khôn ngoan, trong bối cảnh mối tương quan thầy trò hiện hữu và hướng đến các mục tiêu đích thực của giáo dục, AI có thể trở thành một nguồn tài nguyên giáo dục quý giá bằng cách nâng cao khả năng tiếp cận giáo dục, cung cấp sự trợ giúp thích hợp và phản hồi tức thì cho học sinh. Những lợi ích này có thể nâng cao trải nghiệm học tập*” (số 80). Chẳng hạn, nếu được hướng dẫn tốt, học sinh có thể tiếp cận với nhiều nguồn tài liệu. AI cũng có thể cá nhân hóa việc học: Dựa trên năng lực và tốc độ tiếp thu của từng học sinh, các chương trình AI có thể gợi ý nội dung phù hợp, điều chỉnh lộ trình học và cung cấp trợ giúp kịp thời khi học sinh gặp khó khăn.

Bên cạnh đó, chúng ta cần liệt kê vài điểm còn đang tranh cãi giữa các nhà giáo dục như: bài kiểm tra tự động, ứng dụng giải toán, sửa bài tập, giúp học sinh biết ngay kết quả và lỗ hổng kiến thức để kịp thời cải thiện. Dù sao, những điều này nếu được khai thác đúng cách, có thể nâng cao trải nghiệm học tập. AI hứa hẹn trở thành “*trợ giảng*” đắc lực nếu nhà giáo dục biết chủ động hướng dẫn và kiểm soát việc sử dụng nó trong lớp học.

Đề AI đồng hành tốt trong giáo dục, chúng ta thường đề ý đến vài yếu tố sau:

– **Khả năng tư duy độc lập và sáng tạo.**

Nhiều nhà giáo dục đã đề cập đến vấn nạn này. Nếu lạm dụng AI, học sinh có nguy cơ phụ thuộc quá mức vào công nghệ, dần dần mất khả năng tự thực hiện một số kỹ năng cơ bản. Ví dụ, học sinh lười suy nghĩ, mất cơ hội tra vấn chính mình và tin tưởng vào kết quả từ máy móc. Thêm vào đó, việc dành quá nhiều thời gian trước màn hình (“*nghiện màn hình*”) không chỉ ảnh hưởng đến sức khỏe thể chất mà còn giới hạn trải nghiệm thực tế, hạn chế sự phát triển các kỹ năng xã hội cũng như trí tưởng tượng phong phú. Thay vì vun trồng trí tuệ qua đọc sách, suy ngẫm, trao đổi trực tiếp, học sinh có nguy cơ trở nên thụ động, ỷ lại vào các gợi ý sẵn có từ máy móc. Về lâu dài, điều này có thể bào mòn năng lực sáng tạo và óc khám phá, vốn là những phẩm chất quý giá mà giáo dục nhằm khơi dậy.

– **Tư duy phản biện.**

Hiện nay phần lớn các hệ thống AI có xu hướng “*làm thay*” người học. Nhiều công cụ chỉ đưa ra sẵn đáp

án hoặc viết hộ đoạn văn thay vì gợi mở để học sinh tự tìm ra câu trả lời hay tự rèn kỹ năng viết của mình. Hoặc nói như tài liệu của UNESCO về tác động lâu dài của AI: “*Theo thời gian, việc phụ thuộc vào các công cụ hoặc nội dung do trí tuệ nhân tạo tạo sinh (GenAI) trong giáo dục có thể gây ra những tác động sâu sắc đến sự phát triển các năng lực của con người như kỹ năng tư duy phản biện và óc sáng tạo. Những tác động tiềm ẩn này cần được đánh giá và giải quyết.*”^[7] Chẳng hạn, ChatGPT có thể tạo văn bản hoàn chỉnh theo yêu cầu, học sinh dễ dàng sao chép câu trả lời có sẵn hơn là tự suy nghĩ. Nếu xu hướng này lan rộng, nhà trường sẽ thất bại trong việc dạy người trẻ cách tự thu thập thông tin và phản ứng nhanh nhạy, sáng suốt trước vấn đề. Đây là một thách thức lớn: “*Làm sao giữ được tinh thần ham học và khả năng tự học hỏi trong khi AI luôn cảm dỗ bằng tiện ích và tốc độ?*”

– **Tư duy phân định và đạo đức số.**

Giáo dục ngày nay cần đặc biệt chú trọng rèn luyện tư duy phản biện (*critical thinking*) và khả năng phân định (*discernment*) trong việc sử dụng AI. Người dùng ở mọi lứa tuổi, đặc biệt là người trẻ, cần được trang bị một cái đầu “*lạnh*” và tỉnh táo trước kho dữ liệu mênh mông trên Internet và các nội dung do AI tạo ra. Như Văn kiện *Antiqua et Nova* của Tòa Thánh đã nhấn mạnh: “*Giáo dục về việc sử dụng các hình thức trí tuệ nhân tạo trước hết cần nhắm đến việc phát huy tư duy phản biện. Người dùng ở mọi lứa tuổi, đặc biệt là giới trẻ, cần phát triển một cách tiếp cận có phân định đối với việc sử dụng dữ liệu và nội dung lấy trên các trang mạng hoặc do hệ thống trí tuệ nhân tạo đưa ra. Thách thức của các trường học, các đại học và các tổ chức khoa học là giúp cho học sinh và các chuyên gia hiểu được các khía cạnh xã hội và đạo đức của sự phát triển và việc sử dụng công nghệ*” (số 82). Chẳng hạn tôi thích vài câu hỏi giúp học sinh rèn luyện khả năng phân định: Thông tin này từ đâu? AI đưa ra kết luận dựa trên cơ sở nào? Có định kiến hay thiên lệch nào tiềm ẩn trong dữ liệu không? Có phù hợp với đạo đức mà tôi cảm nhận không, v.v.

Những câu hỏi đại loại như trên sẽ học sinh bớt trở thành nạn nhân của thông tin sai lệch và cũng không đánh

mất khả năng tư duy độc lập của mình. Bởi Văn kiện *Antiqua et Nova* cũng chỉ ra: “*Các chương trình AI hiện nay có thể cung cấp thông tin thiên lệch hoặc bịa đặt, khiến học sinh tin vào những nội dung không chính xác. Vấn đề này không chỉ có nguy cơ hợp thức hóa tin giả và củng cố lợi thế của các nền văn hóa thống trị, mà tóm lại, còn làm suy yếu chính tiến trình giáo dục*” (số 84).

– Dùng AI với tinh thần trách nhiệm và hy vọng.

Đây hẳn là ước mong của nhiều người trong chúng ta. AI đang tỏ điểm lên bộ mặt giáo dục với những cơ hội và thách thức. Dù sao, một điều bất biến của giáo dục là sứ mạng “*trông người*”. Đối với học sinh, sinh viên và giáo viên Công Giáo, ước gì chúng ta không sợ hãi hay bài xích AI, mà là đón nhận nó với tinh thần trách nhiệm và sự phân định. AI cũng chỉ là một sản phẩm trí tuệ của con người, được tạo ra để phục vụ con người. Khi sử dụng đúng, nó sẽ là người bạn đồng hành tuyệt vời trên con đường học vấn: giúp ta học nhanh hơn, hiểu sâu hơn và khám phá những chân trời tri thức mới. Nhưng khi sử dụng sai, AI có thể trở thành chương ngại khiến ta lười biếng, đánh mất khả năng tự học và thu hẹp sự sáng tạo.

Với tất cả sự dè dặt, hy vọng chúng ta tận dụng AI để mở rộng không gian dạy và học, nhưng đừng quên rèn luyện khối óc bằng tư duy độc lập, nuôi dưỡng trái tim bằng giá trị Tin Mừng và rèn đôi tay bằng hành động phục vụ. Ước gì thầy cô giáo là những người hướng dẫn tận tụy và cập nhật, sẵn sàng học hỏi về công nghệ mới để định hướng học sinh. Tâm gương say mê học hỏi suốt đời và đạo đức của thầy cô sẽ giúp học sinh biết sử dụng tự do cách có trách nhiệm, biết kết hợp tri thức khoa học với các giá trị nhân văn và đức tin.

Tạm kết.

Đề hiểu rõ về AI theo đường hướng của Giáo Hội, bạn có thể đọc toàn bộ Văn kiện *Antiqua et Nova* quý giá này. Với chút chia sẻ trên đây tập trung vào AI và Giáo Dục, mong sao chúng ta tin tưởng rằng nếu biết đặt phẩm giá và sự phát triển toàn diện của con người làm trọng tâm, việc ứng dụng AI trong giáo dục sẽ mang lại hoa trái tốt đẹp.

Người học và nhà giáo dục Công Giáo, với nền tảng đức tin và luân lý, biết tiên phong xây dựng một nền giáo

dục thời đại mới: hiện đại về công nghệ, nhưng đồng thời nhân bản, giàu tình thương và đầy hy vọng. Tôi nghĩ đây là cách chúng ta dùng AI một cách tích cực. Một khi biến AI thành đòn bẩy^[8] cho việc dạy và học, chúng ta bước vào năm học mới với khát vọng đi tìm tri thức, ước mong trao đổi tâm lòng nhân ái và quảng đại gieo rắc tình thương.

Nguồn: [Truyền Thông HDGMVN](#)

Tiếp theo tr. 3: SỨC MẠNH CỦA CẦU

là cầu xin Thiên Chúa ban cho những điều xứng hợp” (GLCG 2590).

Cầu nguyện là một điều tuyệt vời và cần thiết trong cuộc sống hàng ngày của chúng ta. Không cầu nguyện, chúng ta không có mối tương quan với Thiên Chúa. Không cầu nguyện, chúng ta sẽ lạc lối. Cầu nguyện là cách thể tốt nhất để chúng ta mở lòng ra với Thiên Chúa, nhờ đó, chúng ta có thể và sẽ tạo ra sự khác biệt trong thế giới.

1. Cầu nguyện củng cố quyết tâm của chúng ta.

Chúng ta có thể nhận được sức mạnh lớn lao từ cầu nguyện. Chỉ cần dành thời giờ thân thưa với Chúa về điều khiến chúng ta vui, buồn và tạ ơn Ngài vì những ơn lành chúng ta đã lãnh nhận sẽ mang lại cho chúng ta tầm nhìn quan trọng về cuộc sống và về những gì chúng ta được mời gọi để làm cho người khác. Trong thực tế, chúng ta dễ cảm thấy chán nản khi mọi việc không như ý mình, nhưng với một chút thời gian yên tĩnh ở một mình với Chúa có thể giúp chúng ta cảm nhận được sự thanh thản, nhìn mọi việc theo một nhãn quan khác và tăng thêm sức mạnh để làm điều tốt cho người khác.

2. Cầu nguyện mang lại cho chúng ta sự hiểu biết sâu sắc.

Thời gian cầu nguyện trước sự hiện diện của Chúa Giêsu trong Thánh Thể biến đổi tâm hồn khi chúng ta biết suy tư về cuộc sống, hành vi của mình, và quyết tâm thay đổi theo chiều hướng tích cực. Chúng ta có thể thưa chuyện với Chúa về những gì Ngài muốn dành cho chúng ta và Ngài muốn chúng ta tạo ra sự khác biệt trong cuộc sống của mình và người khác như thế nào. Việc ngồi tĩnh lặng thưa chuyện với Chúa hoặc đọc Kinh Thánh giúp chúng ta có cái nhìn sâu sắc về cách thể Thiên Chúa muốn chúng ta hành động khi chúng ta có

thể noi theo gương của các Thánh và của những người nam nữ tốt lành trong Kinh Thánh.

3. Cầu nguyện thúc đẩy chúng ta hành động.

Hành động bắt đầu bằng việc cầu nguyện. Chúng ta thưa chuyện với Chúa và Ngài lắng nghe. Chúng ta có thể hỏi Thiên Chúa rằng Ngài muốn chúng ta ở đâu, Ngài muốn chúng ta làm gì và làm sao để chúng ta có thể làm theo ý muốn của Ngài. Chắc chắn Thiên Chúa sẽ nói với chúng ta, mặc dù nhiều khi chúng ta không nghe được tiếng nói trực tiếp của Ngài. Tuy nhiên, chúng ta có thể cảm nhận ý muốn của Thiên Chúa được đặt vào lòng chúng ta và khi Ngài giúp chúng ta đưa ra những quyết định vì lợi ích của chúng ta hoặc của người khác.

4. Cầu nguyện đưa người khác đến gần Chúa hơn.

Khi người khác thấy chúng ta cầu nguyện, chúng ta đang làm gương về cách hành động. Và khi cầu nguyện cho người khác, chúng ta có thể tin chắc rằng Thiên Chúa lắng nghe chúng ta. Chúng ta có mẫu gương của Thánh Monica, người đã cầu nguyện ròng rã nhiều năm cho người con trai là Augustino được ơn hoán cải, và bà đã được toại nguyện. Noi gương Thánh Nữ Monica, chúng ta hãy cầu nguyện cho những người chúng ta yêu thương và khi cảm thấy mệt mỏi, buồn bã vì lời cầu nguyện của mình không được nhậm lời, sự kiên trì của Thánh Nữ là nguồn khích lệ lớn lao.

Cầu nguyện không chỉ củng cố mối tương quan của chúng ta với Thiên Chúa mà còn biến đổi con người chúng ta. Cầu nguyện uốn nắn chúng ta thành người trung thành hơn, quảng đại hơn để giúp đỡ người khác, và dần thân hơn để biến thế giới thành một nơi tốt đẹp hơn, đáng sống hơn. —→

Thiên Chúa là Cha và Ngài yêu thương chúng ta sâu xa hơn những gì chúng ta có thể hình dung. Hãy dành thêm thời gian để thân thưa với Ngài, và xây dựng mối tương quan mà cả Thiên Chúa và chúng ta đều khao khát.

Susan Ciancio

Nt. Anna Ngọc Diệp, OP Chuyển ngữ từ: catholicworldreport.com (15. 04. 2024)

TÂM THƯ CỦA MỘT BẠN TRẺ GỬI CHO CHA XỨ CỦA MÌNH...

Thưa cha, đừng tức giận con, nhưng con thực sự phải nói nỗi lòng của con về những gì cha đang làm ...

Con không quan tâm đến các sân bóng, rạp chiếu phim, rạp hát, trò chơi điện tử, bóng bàn, các kỳ nghỉ, cắm trại, hội hè vào cuối tuần.

Nói cách khác, con cũng nhận thấy tất cả các hoạt động sôi nổi ấy của giáo xứ, ở bên ngoài xã hội có lẽ họ còn tổ chức tốt hơn, mới hơn, lấp lánh, hiệu quả, hấp dẫn, thú vị hơn. Con không muốn cha cạnh tranh với họ về một "thế giới" chuyện giải trí, trò tiêu khiển, thể thao và đầu tư.

Con muốn cha chữa lành tâm hồn con. Cha hãy dành thời gian là một vị linh hướng với sự kiên nhẫn lắng nghe và hướng dẫn đạo nghĩa cho con. Xin cha hãy là vị linh mục ngồi tòa giải tội, giúp con và các bạn con hòa giải với Chúa.

Xin cha cử hành Thánh Lễ sốt sắng và Châu Thánh Thể cho con được tôn thờ Chúa. Xin cha đừng "nhốt" Chúa hoài trong Nhà Tạm.

Xin cha hãy làm dịu cơn khát của con bằng Tin Mừng của Chúa. Xin cha rao giảng Lời Chúa bằng sự đơn giản, đừng chú giải quá nhiều, con nhỏ bé không hiểu hết, nhưng xin cha lặp đi lặp lại câu Lời Chúa chủ đạo để con có thể nhớ khi trở về nhà.

Xin dạy con nhớ rằng phải biết hãm mình, ăn chay, điều mà mọi người ngày nay dường như đã quên. Con cũng muốn học điều này, nhưng

con nghĩ ý chí không thắng được, xin cha cầu xin ơn Chúa Thánh Thần cho con với.

Cho con biết về hạnh các Thánh, con cũng muốn sống như các Ngài. Lời các triết gia đã dẫn con vào những con đường sai lầm, làm ô nhiễm tâm trí con, nuốt chửng niềm vui của con. Còn lời của các Thánh giúp con gia tăng niềm vui: hãy nói cho con biết tại sao, hãy cho con khám bí mật mà các Thánh đã kết hợp với Chúa.

Con cũng đói khát việc lần chuỗi Mân Côi. Tại sao cha không đọc nữa trong nhà thờ? Ngay cả trong những lần đưa tang, giáo xứ chúng ta cũng lần hạt có ba chục, như thể chuỗi năm mươi là quá dài. Xin cha làm giàu cho con trong Lòng Thương Xót Chúa, hãy cho con nếm trải ngọt ngào những lời nguyện xin, cảm nhận hạnh phúc của tuần cửu nhật, hãy chúc lành cho con và dâng đời sống con cho Trái tim Chúa Giêsu và Mẹ Maria.

Xin cha hãy khích lệ con làm việc bác ái, vị tha, quan tâm đến người lân cận, nhân danh Đấng Đức Kitô. Hãy hun đúc tinh thần truyền giáo trong con, hun đúc khát vọng thánh thiện.

Xin cha cầu nguyện cho chúng con vào lúc cha cầu nguyện trong ngày. Thật vui biết bao khi con thấy cha quỳ gối trước Nhà Tạm và biết rằng cha đang cầu nguyện cho con, cho sự cứu rỗi của con!

Điều này con mong muốn là ở mọi giáo xứ không có sự phân biệt giàu nghèo, học vị cao thấp, sang hay hèn. Con muốn tất cả mọi người trong xứ trở thành khí cụ của Giáo Hội và của Chúa.

Thưa cha, bằng những cách đó, cha sẽ là linh mục của Chúa chứ không phải bằng những việc hoạt động bên ngoài. Cha không phải là nhân viên xã hội, không phải là huấn luyện viên thể thao, không phải là một chính trị gia, một nghệ sĩ... cha là Linh mục của Chúa.

Xin hãy ban Bí Tích cho con để con được ơn cứu độ....

(Sưu tầm trên Internet)

Thánh Thể, nguồn sức mạnh nội tâm của Chân phước Pier Giorgio Frassati

“Verso l’alto!” – “Hướng lên cao!” – khẩu hiệu mà Chân Phước Pier Giorgio Frassati thực hiện với sức mạnh kín múc được từ các Bí Tích, đặc biệt là Bí Tích Thánh Thể. Nếu lòng bác ái, tình yêu thiên nhiên, công bình xã hội là những hoa trái của vị Thánh tương lai, thì điều đã nuôi dưỡng cho những hoa trái đó trở sinh chính là đời sống cầu nguyện sâu xa và sự kiên trì lãnh nhận các Bí Tích.

Giữ tâm hồn trong sạch vì ao ước sống đẹp lòng Chúa.

Nhiều chứng từ về Chân Phước Frassati – từ các linh mục, tu sĩ cho đến giáo dân – đều đồng quy nơi hình ảnh một người trẻ có tâm hồn trong sạch. Chính vì thế, Pier Giorgio cảm thấy cần phải thường xuyên xưng tội, thậm chí trong những ngày liên tiếp, để thanh tẩy tâm hồn khỏi mọi vết nhơ mà Ngài ý thức được. Kỹ sư Cesare Randone kể: “Tôi từng chứng kiến một phản ứng của cậu trong chuyến đi núi; tôi không còn nhớ chi tiết – nhưng tôi nhớ rõ rằng sáng hôm sau cậu đã đi trước chúng tôi vào nhà thờ để xưng tội”.

Từ năm 14 tuổi cho đến khi qua đời, Pier Giorgio có cha giải tội quen thuộc là cha Felice Cane, dòng Salêdiêng, nhưng khi cảm thấy cần xưng tội, Ngài cũng không ngại xưng tội với các linh mục khác. Luciana Frassati (1902-2007), em gái của Chân Phước, đã kể: “Anh tôi hoàn toàn không sợ dư luận và trong sạch đến mức không hề thấy khó khăn khi thay đổi cha giải tội. Điều duy nhất anh ao ước là đẹp lòng Thiên Chúa, vì biết rằng mọi sự khác đều bắt nguồn từ đây”.

Ngay từ thời thơ ấu, Pier Giorgio đã bộc lộ lòng đạo đức phi thường.

Ngài xúc động khi nghe các nữ gia nhân trong nhà kể chuyện đời sống Chúa Giêsu. Và người giúp việc cũng kể lại rằng, vào khoảng 10-11 tuổi, Pier Giorgio không bao giờ đi ngủ nếu trước đó chưa cầu nguyện trong thời gian dài.

Yêu mến Chúa Giêsu Thánh Thể.

Bước ngoặt lớn trong đời sống thiêng liêng của Chân Phước Pier Giorgio là vào năm 17 tuổi, khi theo lời khuyên của cha Pietro Lombardi, Dòng Tên, tại Học Viện Xã Hội Torino, Ngài bắt đầu rước lễ hằng ngày. Mẹ Ngài từng phản đối và tranh luận với cha Lombardi vì lo sợ Thánh Lễ sẽ trở thành thói quen khô khan. Sau này chính cha Lombardi kể lại: “Bà ấy rõ ràng không hiểu con trai mình – tôi chỉ trấn an rằng sẽ cho cậu rước lễ một tuần một lần, nhưng thâm nghĩ: ‘Rồi bà sẽ thấy’. Quả thật, chỉ bốn ngày sau, Pier Giorgio đến gõ cửa phòng tôi, nhảy cẫng vì vui sướng: ‘Cha ơi, con đã thắng rồi’. Tôi hỏi: ‘Con thắng cái gì mà vui thế? Có phải trúng số chăng?’. Cậu liền đáp: ‘Cha biết rõ rồi, con được phép rước lễ hằng ngày. Con đã nài xin mãi!’”. Tôi hỏi tiếp: ‘Nhưng cha hy vọng con sẽ không thiếu kính trọng Thánh Thể?’. Cậu lập tức buồn rầu, như thể tôi nói điều vô lý: ‘Ồ, không, thưa cha!’. Tôi không bao giờ quên được niềm vui trên gương mặt cậu hôm ấy, rạng ngời bởi sự chân thành, cho phép cậu nếm trọn vẹn niềm vui thiêng liêng. Thực vậy, cậu nói về Chúa và Thánh Thể với lòng nhiệt thành khôn tả, sống động và đôn sơ như chính con người cậu vậy”.

Lòng sốt sắng khi rước Thánh Thể và những giây phút tạ ơn sau đó của Chân Phước Pier Giorgio đã khiến những người chứng kiến cảm phục. Cử chỉ của Ngài đôn sơ, không kiêu cách. “Đây là một vị Thánh trẻ mới, người không còn có thể ở xa khỏi Thiên Đàng lâu nữa”, cha Domenico Bandini đã thốt lên ngay lần đầu tiên thấy Ngài rước lễ. Nhiều chứng nhân cho biết khi rước lễ hay trong giờ cầu Thánh Thể, gương mặt Chân Phước như được biến đổi, “đường như vẻ đẹp thần linh thâm nhập vào Ngài”, như lời giáo sư Zaira Veneri Gallino, người từng quan sát Ngài trong những giờ cầu Thánh Thể ban đêm.

Các tín hữu cũng rất cảm phục khi Chân Phước Pier Giorgio giúp lễ. Ngài chăm chú theo từng lời và từng cử chỉ của linh mục, nhất là lúc truyền phép, khi ánh mắt Ngài dán chặt vào Mình Thánh. Cử chỉ lúc ấy vừa đôn sơ vừa chuẩn xác, như của một người lính trước mặt vua mình, hay đúng hơn là trước “Vua các vua”, như chính Ngài gọi Chúa Giêsu. Có lần Ngài thấy một nhóm bạn trẻ tham dự Thánh Lễ mà cứ đứng suốt, Ngài bảo với thầy giúp lễ Giovanni

Cerruti: “Ít ra họ cũng nên quỳ gối lúc hát Kinh Thánh Thánh và tôn thờ Mình Thánh Chúa”.

Siêng năng đọc kinh Mân Côi và cầu nguyện.

Tình yêu Thánh Thể nơi Chân Phước Pier Giorgio luôn đi đôi với lòng sùng kính Đức Mẹ. Ngài đọc kinh Mân Côi mỗi ngày. Ngài cũng khuyên người khác làm như vậy, ví dụ trong bài nói chuyện ngày 29/6/1923 tại Pollone với giới trẻ, khi nói về việc thực hành khẩu hiệu của Công Giáo Tiên Hành: “cầu nguyện, hành động và hy sinh”. Nói đến việc cầu nguyện, Ngài khuyên giới trẻ hãy chăm lo “tất cả các việc đạo đức, trên hết là lãnh nhận Thánh Thể. (...) Hãy nuôi mình bằng tâm bánh Thiên Thần này, và từ đó các bạn sẽ có sức mạnh để chiến đấu với nội tâm, để chống lại đam mê và mọi nghịch cảnh, vì Chúa Giêsu Kitô đã hứa ban cho những ai rước Mình Thánh Người sự sống đời đời và mọi ân sủng cần thiết để đạt được ơn ấy. Và khi các bạn hoàn toàn bùng cháy trong Lửa Thánh Thể này, các bạn sẽ có thể ý thức hơn mà tạ ơn Thiên Chúa, Đấng đã kêu gọi các bạn thuộc về đạo binh của Người, và các bạn sẽ được hưởng sự bình an mà những kẻ hạnh phúc theo thể gian chưa bao giờ được nếm trải (...)”.

(Vatican News)

Dignity Memorial ~ Funeral Homes & Cemetery Parks

Khu vườn an nghỉ:

*Đức Mẹ LaVang - *Đức Mẹ Lộ Đức
*Tobia - *Các Thánh Tử Đạo Việt Nam - *Vinh Cữu
Và nhiều vườn an nghỉ ngân thu trong nghĩa trang
*Memorial Oaks - *Forest Park Westheimer - *F P Lawndale
*F P Woodlands - *Brookside - *Earthman Reshavem.

Tiffanie Thu Nguyen

Chuyên Viên Tư Vấn Thủ Tục An Táng & Hỏa Táng

Xin Liên Lạc: **832-566-6321**

Email: tiffanie.nguyen@DignityMemorial.com

- Địa táng * Hỏa Táng * Lăng Mộ
- Đặt trước được giảm giá và khóa giữ giá lại
- Nhà Quàn * Nghĩa Trang
- Đặt trước không phải trả tiền lời
- Quan Tái * Bình Dụng Tro
- Đặt trước được trả góp 3 năm hoặc 5 năm
- Viếng Xác * Lễ Phát Táng
- Đùng để quá trẻ sẽ mất nhiều quyền lợi và discounts
- Đào Mộ/Lấp Mộ * Kim Tinh
- Đùng để gánh nặng và lo lắng cho gia đình
- Mộ Bia * Bia Đứng * Bia Nằm

www.prepaidfunerals.texas.gov

<http://www.dignitymemorial.com/en-us/index.page>

Dignity

LIFE WELL CELEBRATED™

DẠY LÁI XE

- AN TOÀN - KINH NGHIỆM - TẬN TÂM
- HỌC VÀ THI BẢNG VIẾT TIẾNG VIỆT
- NHẬN ĐUA ĐÓN PHI TRƯỞNG
- XE CÓ HAI THÁNG

XIN LIÊN LẠC: 346-714-6717

CẦN MUA

TẤT CẢ CÁC LOẠI XE HƯ
XE CŨ KHÔNG ĐÙNG, XE ĐÙNG
KHÔNG CHẠY ĐƯỢC CẦN BÁN
MUA GIÁ CAO.

XIN GỌI: **713-482-9267**

VAN HOUSTON ACADEMY

TRƯỜNG TƯ THỰC VIỆT NAM ĐẦU TIÊN TẠI HOUSTON

- CHÀO ĐÓN HỌC SINH TỪ MẪU GIÁO ĐẾN LỚP 12
- TỶ LỆ TRUNG BÌNH GIỮA GIÁO VIÊN: HỌC SINH LÀ 1:10
- CẤP 1-20 - NHẬN HỒ SƠ DU HỌC TỪ DU HỌC SINH VIỆT NAM ĐẾN TOÀN THẾ GIỚI
- TRƯỜNG TƯ THỰC ĐƯỢC CHỨNG NHẬN VỚI ĐẦY ĐỦ ĐIỀU KIỆN TỬ TIỂU BANG TEXAS VÀ LIÊN BANG HOA KỲ
- MIỄN PHÍ CHƯƠNG TRÌNH AFTER SCHOOL

13618 Bellaire Blvd Ste E3, Houston, TX 77083 | 832-359-3417
Facebook.com/VanHoustonAcademy

AIR VANGARD

(832) 279-8839

Chuyên: Sửa chữa, bảo trì, thay mới máy lạnh & Suối, walk-in Freezer & Cooler cho nhà và cơ sở thương mại

THẬT THÀ - TẬN TÂM - UY TÍN
GIÁ CẢ PHẢI CHĂNG

VĂN NGUYỄN
TACLA87904C

More Choice Insurance
THÁI PHẠM
AGENCY
 281-581-9999
 AUTO-HOME-LIFE-COMMERCIAL
 và Lớp Xóa Ticket
 (không có ticket cũng nên học lớp này)
 * Tại Đây có bán điện thoại
V 247
 13236 Bellaire Blvd., @ Synott, Houston, TX 77083

Phong Construction
 Chuyên lợp mái nhà
 Build: tiệm, xây thêm phòng, làm sheetrock
 Sơn sửa, lát gạch- gỗ laminate
 Làm ống nước, thay bình nước nóng
 Thay cửa sổ, đồ xi măng
 Làm đá Granite countertop
 Xin Liên Lạc Phong: (832)790-1518
 (Định giá miễn phí)

T-N DENTAL CENTER
 14360 Bellaire Blvd, Suite 104
 Houston, TX 77083
 Đối diện Fiesta, gần xa lộ 6
281-575-8008
 Nữ Bác Sĩ Nha Khoa
NGUYỄN THU NGUYỆT DDS
 Doctor of Dental Surgery
 Tốt nghiệp: Marquette University, Milwaukee, WI
 Bằng hành nghề tại Texas, California, Wisconsin
 Và 9 tiểu bang thuộc Central Regional USA
 Hiện là Bác sĩ điều trị của Harris County
 Hospital District, Houston, Texas.
 Đảm trách **NHA KHOA TỔNG QUÁT**
NHA KHOA THẨM MỸ
NHA KHOA NHI ĐỒNG

NINH AIR
 Air Conditioning & Heating
 Chuyên máy lạnh, sưởi & nước nóng
832-359-8430
 www.NinhAir.com
Thợ Điện (Electrician)
 Tự Nguyễn chuyên về điện.
 Sửa chữa và thay mới, nhận làm từ nhỏ đến lớn
 thay hộp điện tư nhân và thương mại.
 Thay bình nước nóng - Thông ống cống
 Có 25 kinh nghiệm có bằng điện
 việc làm đảm bảo.
 713-240-1206 or 713-261-8095

JANET THUY BUI
 Chuyên Nghiệp & Tận Tâm
 Realtor & Mortgage - Loan Originator
 Direct Line:
713-569-1558
 email: janetbui@yaho.com
 R.E. 543438 RMLO-NMLS 311921

Plumbing Service
Thợ ống nước
 Có License and Insured
 Sửa Chữa
 và Lắp ráp hệ thống nước nhà
 A/C Installation & Repair
 CERTIFIED BACKFLOW TESTER.
 Xin gọi cho Tuấn Đình # 832-654-6727

AB REALTY & MORTGAGE
 11602 Bellaire Blvd Ste C Houston TX 77072
 Mua - Bán - Thuê - Mướn - Quản Trị
 Vay Tiền - Nhà - Đất và Cơ Sở Thương Mại
281-568-9988
 CỔ CHƯƠNG TRÌNH PRIVATE LENDER
 *Không cần chứng minh
 lợi tức hoặc credit xấu*
ĐẶC BIỆT VAY TIỀN FHA
 CHỈ CẦN DOWN 3.5%
 Christine Quỳnh NMLS 268981
www.ABRealtyMortgage.com

Bác Sĩ
NGUYỄN X. CƯỜNG
 Chuyên trị và giải phẫu
TAI - MŨI - HỌNG
281-933-1700
 Đo thính lực & cấp máy trợ thính
 9225 Boone Rd. Houston 77099
 11914 Astoria # 555 Houston 77089

Đức Thành - Khô Bò
 11360 Bellaire Blvd, Suite 850 - Houston, TX 77072
 Điện thoại: 281.564.8899
 Các loại mứt khô
 Tôm khô Louisiana
 Cá đuối một nắng
 Các loại nước mắt
 Khô gà lá chanh
 Khô heo cháy tỏi
 Trên 200 mặt hàng bán tại tiệm

TWFG Insurance Services, Inc.
 Đại diện nhiều hãng bảo hiểm
 danh tiếng như:
 Safeco, Hartford, Progressive,
 Metlife Auto, Travelers...
 Xin L/L để mua bảo hiểm tốt & rẻ.
281-444-9300
 Joseph Vu
 13480 Veterans Memorial Dr., Ste. P4, Houston, TX 77014

HƯƠNG XUÂN TOFU
 8388 W. Sam Houston S. Suite 134 - Houston, TX 77072
 * Hương Xuân sản xuất đậu hũ tươi (trắng) và chiên mỗi ngày
 * Đậu hũ Hương Xuân không dùng thạch cao & chất bảo quản
 Xin gọi: 832.581.5180 & 281.416.6231

LỚP HỌC THI BẢNG Lái XE
 Lớp BẢNG VIẾT tiếng VIỆT: từ Thứ Hai đến Thứ Bảy
 THI LÁI XE TIẾNG VIỆT: từ Thứ Hai đến Thứ Bảy
 TẬP LÁI XE KHÔNG ĐAU SẼ HOÀN TIỀN LẠI 100%
 Trong khu Lee Sandwich, đối diện Hồng-Kông 4
 Tập xe an toàn, kinh nghiệm, uy tín, xe 2 tháng
 Giá cả phải chăng
 Xin liên lạc: TRUNG 832-275-0950
 THẮNG: 713-391-4573

Tiệm Chính Gốc Cửa Đức Hương Cali
 11360 Bellaire Blvd., #950 - Houston, TX 77072
 (Trong khu Tương Đại Chiến Sĩ, đối diện nhà hàng A Lý)
ĐỨC HƯƠNG
GIÒ CHẢ
 CHUYÊN SẢN XUẤT
 GIÒ CHẢ NÓNG
 MỖI NGÀY:
 281.988.6155
 Đặc biệt
 KHÔNG DÙNG
 HÀN THE
 Giò Lụa
 Giò Bò Thi Là
 Giò Huế
 Giò Thủ
 Giò Bì
 Giò Gà Nấm Hương
 Chả Quế, Chả Chiên
 Nem Chua
 Chả Bông
 Bánh Dầy, Bánh Giò
 Giờ mở cửa: 7am - 7pm • 6 ngày 1 tuần (ngôi thứ 4)

Allstate
 You are in good hands
 11110 Bellaire #105
 Houston, TX 77072
281-495-5803
 Nguyễn Văn Tín
 (1991)
 Agent
 LUY TÍN
 Bảo Hiểm
 * XE
 * NHÀ
 * NHÂN
 THỌ
 * THƯƠNG
 MAI

LUCKY STAR
 DECORATING & DESIGNS
281-902-8888
 *Đại hạ giá gỗ Laminate
 dày 12.3mm / \$ 1.29 sqf
 *Tiền công chỉ có \$1 / 1sqf
 *Định giá & giao vật liệu free
 *Sẽ đem mẫu tới tận nhà
 *Đặc biệt làm cầu thang \$59.00
 cho một bậc (tiền công + vật liệu)
 *Chúng tôi làm overnight cho
 những cơ sở thương mại
 www.luckystarflooring.com

ĐỨC HƯƠNG
GIÒ CHẢ
 CHUYÊN SẢN XUẤT
 GIÒ CHẢ NÓNG
 MỖI NGÀY:
 281.988.6155
 Đặc biệt
 KHÔNG DÙNG
 HÀN THE
 Giò Lụa
 Giò Bò Thi Là
 Giò Huế
 Giò Thủ
 Giò Bì
 Giò Gà Nấm Hương
 Chả Quế, Chả Chiên
 Nem Chua
 Chả Bông
 Bánh Dầy, Bánh Giò
 Giờ mở cửa: 7am - 7pm • 6 ngày 1 tuần (ngôi thứ 4)

Thủy Nguyễn
 REALTOR
 281-774-8047
 thuynguyen123@yahoo.com
 Mua, bán, thuê nhà hay có
 nhu cầu liên quan đến địa
 ốc, xin liên lạc Bích Thủy.
 Hãy tin rằng bên cạnh quý vị
 là một người tận tâm, chu
 đáo, làm việc hữu hiệu cho
 lợi ích của quý vị

CONG TY ĐIỆN LỰC
TPL
 TEXAS POWER & LIGHTING
ENERGY
713-552-0484
 www.tplenergy.com

NGHĨA TRANG VIỆT NAM
 FOREST PARK EAST FUNERAL HOME
 21620 Gulf Freeway - Webster - TX 77598
 ĐẤT NGHĨA TRANG * NHÀ QUẦN * AN TÁNG * HOA * MỘ BIA
 L/L Kim Ghi: 713-391-4708